

LETO XXI

SEPTEMBER, 1972

ŠTEVILKA 9

MUSLI

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

USTANOVLJEN LETA 1952

Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentin, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

Letna naročnina \$3.00
(izven Avstralije \$4.00)
se plačuje vnaprej

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

IZ NAŠE UPRAVE

Ni dolgo tega, ko sem dobil hudo pismo naročnice. Prejela je novo številko MISLI: prva dva in zadnja dva lista sta bila — dvojna. "Kaj takega se mi pod uredništvom p. Bernarda ni nikoli zgodilo. Kaj me imate za norca, da bom osem strani dvakrat brala? . . ." Kaj bi šele rekla, če bi nekaj strani manjkalo, kar se tudi včasih lahko zgodi.

Draga naročnica, MISLI tiskajo v tiskarni in tudi zganjujejo ter zlagajo v obliko, ki jo dobite v roke. S pomočjo naših sester in pomočnikov jim samo damo ovitek in nesemo na pošto. Nemogoče je pri pakiranju vsak izvod posebej prelistati, če ni morda tiskarna napravila kake pomote. Zato se včasih zgodi, da so morda gotove strani dvojne, ali pa celo iste, drugih pa manjka . . . Ni krivda uprave, pa tudi tiskarna se gotovo nima namena norčevati iz bravcev. Če na nesrečo dobite pokvarjen izvod MISLI, mi sporočite, pa bom z veseljem poslal drugega. Enako ravajte v slučaju, če mesečnika ne bi prejeli, saj tudi pošta tu in tam lahko kaj izgubi.

Lepo prosim, ne takoj misliti najslabše! Star slovenski pregovor tudi pravi: Jeza škoduje lepoti . . . Posebno še, če je neupravičena in krivična.

UPRAVNIK

NAROČI IN BERI !

V ZDA je Zgodovinski odsek ZDSPB Tabor izdal in založil "BELO KNJIGO", ki v zgoščeni obliki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do maja 1945. Knjiga vsebuje okrog 10.000 imen v tem obdobju pobitih Slovencev ter vrtnencev iz Vetrinja. Seznam ni popoln, saj manjka po mnenju sodelavcev knjige še domala polovica imen. Zato bo knjiga zlasti vredna tistim, ki so šli skozi prva begunska taborišča ter bi s svojim spominom vsaj delno lahko izpolnili vrzel z novimi imeni. Dobrodošla bo tudi vsem ostalim, ki ne zapirajo oči resnici.

"BELO KNJIGO" lahko naročite na naši upravi, saj bo prva pošiljka kmalu dospela. Cena pet dolarjev.

FRIDERIK BARAGA — misijonarjev življenjepisa, spisal Jaklič-Solar. Cena en dolar.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — Cena en dolar in pol.

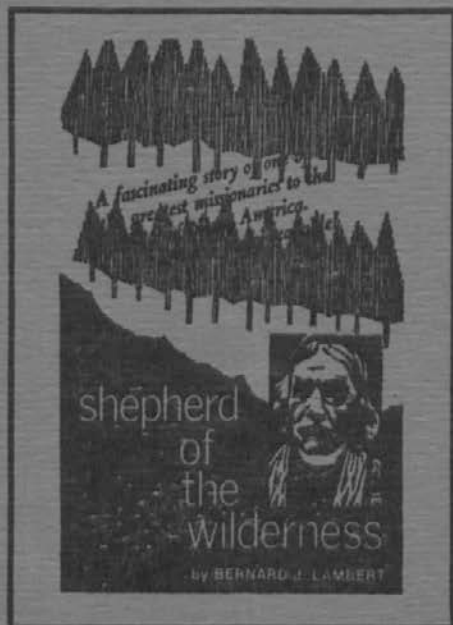
HUDA PRAVDA — povest iz dni slovenske revolucije spisal Lojze Ilija. Cena tri (vezana knjiga štiri) dolarje.

MEDITACIJE — Pesniška zbirka Franca Sodje. Cena en dolar.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepismo povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

V zalogi imamo še tudi nekaj Zbornikov prejšnjih let. Kdor želi z njimi obogatiti svojo knjižnico, so mu na razpolago po tri dolarje.

Ob Baragovi obletnici

OB CESTI, ki veže Trebnje z Žužemberkom, stoji graščina Mala vas. Levo od glavnih vrat je med nizka okna vzdana kamnita plošča. Napis na njej nam pove, da se je pod streho te hiše leta 1797 rodil Friderik BARAGA. Kot je bil preprost mož, ki je to ime nosil, tako je preprost napis, ki oznanja letnico njegovega rojstva. Je pa ta letnica začetek izredno bogatega življenja, ki je za vedno vtisnilo svoj pečat tako narodu v domovini, kakor zgodovini severnih pokrajin Ameriških združenih držav. Baraga ni priznan samo med nami kot največji slovenski misijonar — tudi Američi ga priznava kot svojega pionirja in ameriška Cerkve ga imenuje enega svojih stebrov. Veliki narodi nam ga zavidajo. Upravičeno lahko rečemo, da ga danes, ko obhajamo 175-letnico njegovega rojstva, pozna in prizna ves svet — tujci velikokrat mnogo bolj kot mi, ki smo njegovi rojaki. Tolikšno je njegovo gigantsko delo, da iz tisočev dokumentov znova in znova dvigamo nova odkritja. Vsako pridaja novo potezo Baragovi osebnosti, njegovemu nesebičnemu delu, njegovi požrtvovalni ljubezni.

Na lanskem ameriškem Baragovem dnevu (L'Anse, Michigan) je govornik g. Tone Zrnec CM stavil zbranim tale vprašanja: "Kako je to, da se še danes ljudje tako zanimajo za Baraga? Zakaj pišejo o njem še vedno toliko življenjepisov, člankov in pisem in jih celo prevajajo v druge jezike? Zakaj se zanj zanimajo tudi naši bratje protestantje? Zakaj ga ljudje petih kontinentov iščejo in stikajo za njim? Ali gre pri tem le za znanstveno zanimanje ali za navadno radovednost?" Svoja vprašanja je govornik zaključil z ugotovitvijo: "Mora biti nekaj bolj globokega in pomenljivega. Friderik Baraga govori našemu srcu in nam odkriva Kristusa."

Isti govornik nato nadaljuje:

"Poznamo Baraga kot duhovnika, misijonarja, škofa, pisatelja, učenjaka, pionirja in socialnega delavca. Toda o njegovi osebnosti in pravi veličini pa moremo soditi le, če ga gledamo skozi prizmo osebne svetosti. Postati svetnik, to je bil veliki cilj njegovega življenja in dela . . .

Kaj nam pomeni Baraga v dobi po II. vatikanskem cerkvenem zboru? — Živimo v času, ki malo zaupa v resnico tako dolgo, dokler ne priča zanjo z življenjem in delom posameznik. Zato je danes prav posebno važno, da imamo konkretne zglede, ki so polni svetlobe in toplote. V vseh ozirih nam je Baraga posebno blizu. Kot misijonar, apostol in utemeljitelj Cerkve v tej čudoviti ameriški pokrajini je dokončno povezal svojo svetost s svojim delom, trpljenjem in molitvijo. Istočasno pa je goreče želel in si prizadeval za svetost božjega ljudstva te dežele, kateri je za Jezusom Kristusom ponavljal: 'Bodite popolni, kakor je popoln vaš oče v nebesih' (Mt. 5, 48). Luč Baragovega zgeda bo razširjala svojo svetlobo vse bolj na široko in njegova moč bo naraščala, dokler ne bo Cerkve — za kar upamo in prosimo — svojemu svetemu služabniku dala najvišje priznanje in dokler ga vse-mogočni Bog ne bo proslavil z izrednimi znamenji.

Svetniki in kandidati za svetnike na božji klic ne odgovarjajo na abstrakten, za vse enak način, ampak konkretno. Njihova pot je navadno samo njihova. Ali pa je le kaj skupnega za vse? Predvsem tole: **Rasti v svetosti, se pravi, rasti v ljubezni: ljubezni do Boga in do bližnjega.**

Friderik Baraga se je močno zavedal, kako je treba ljubiti. V njegovem srcu se je ljubezen do Boga in do bližnjega čudovito razcvetela. Ves čas je močno čutil božjo bližino, božja milost pa ga je neprestano vnela za pravo ljubezen. Trudil se je, da bi v vsakem

dogodku, veselem ali žalostnem, ob vsakem srečanju prijatelja ali neprijatelja — srečal Boga, ki je na delu . . .”

Govornik je imel prav: naš Baraga ravno v tem najbolj govori našemu srcu in nam odkriva Kristusa. Danes svet najbolj pogreša resnične ljubezni v dejanju. Ljubezni tudi najbolj išče, najde je pa ne, kadar koli se njegova pota oddaljujejo od Boga, ki je Ljubezen sama. Kot ne more biti v človeškem srcu ljubezni do Boga brez ljubezni do bližnjega, tako tudi prave ljubezni do bližnjega ni, če ne temelji na božji ljubezni. Je le izrdek, ki se slej ko prej zmaliči v samoljubje, trajne vrednosti pa nima.

Zato je prav, da se ob spominu 175-letnice Baragovega rojstva spomnimo tudi njegovega krsta, ko je bil rojen za božjega otroka. Bilo je isti dan, 29. junija 1797, ko so ga kmalu po rojstvu odnesli v dobriško farno cerkev, kjer ga je pri starodavnem krstnem kamnu občila krstna voda. Tu je bil postavljen temelj, na katerem je Baraga gradil svoje bogato življenje ljubezni in žrtve. Tega se je sam predobro zavedal. Iz ohranjenih zapiskov vemo, da ob svojem

prvem obisku domovine, v oktobru 1837, ni obiskal samo svoje rojstne hiše, ampak je v dobriški cerkvi pokleknil h krstnemu kamnu. Celo uro se je v globoki molitvi zahvaljeval Bogu za milost svetega krsta in obnavljal svojo krstno obljubo. Isto je storil, ko je svoj rojstni kraj v februarju 1854 drugič in zadnjikrat obiskal. Pol ure je klečal ob krstnem kamnu v vidni ginjenosti, nato a je šel naravnost k oltarju in dolgo govoril o krstu in o posvečujoči milosti. Če kje, je med svojimi Indijanci lahko zaznal vrednost krsta, saj je tolike videl po krstu popolnoma spremeniti svoje življenje. Kaj je on sam v sebi zgradil na božji osnovi krsta, pričajo njegovi številni življenjepisi. Kakšen nauk za nas, ki se dostikrat zadovoljimo zgolj s krstnim listom, za življenje po veri pa se ne potrudimo . . .

Ob visoki obletnici Baragovega rojstva in krsta se zopet zamislimo v njegov zgled, ki je res “poln svetlobe in poln toplote”. Prav to je, kar svet danes potrebuje, kar potrebujemo mi. Ograjmo se ob njem, pa bo tudi naši izseljenski družini petega kontinenta topleje in prijetneje. Boš poskusil?

Naš veliki rojak
FRIDERIK IRENEJ BARAGA

- 29. junija 1797:** Baragovo rojstvo v graščini Mala vas in krst v dobriški farni cerkvi.
- 1799:** preselitev na grad Trebnje.
- 1806—1816:** v ljubljanskih šolah.
- 1816—1821:** študij prava na dunajski univerzi, ki ga konča z odliko.
- 12. jul. 1817:** prvo srečanje s sv. Klemenom Hofbauerjem, apostolom Dunaja, ki je odločilno vplival na Baragov duhovni razvoj.
- 1821—1824:** v ljubljanskem semenišču.
- 21. sept. 1823:** mašniško posvečenje v ljubljanski stolnici.
- 22. sept. 1823:** nova maša v ljubljanski stolnici.
- 1824—1828:** kaplan v Šmartnem pri Kranju.
- 1828—1830:** kaplan v Metliki.
- 31. dec. 1830:** prihod v New York.
- 1831—1868:** misijonar med ameriškimi Indijanci.
- 29. jul. 1853:** imenovanje za apostolskega vikarja Gornjega Michigana.
- 1. nov. 1853:** škofovsko posvečenje v cincinatski stolnici.
- Maja 1866:** prenos škofijskega sedeža iz Sault St. Marie v Marquette.
- 9. okt. 1866:** zadet od kapi na 2. cerkvenem zboru v Baltimoru.
- 19. jan. 1868:** Baragova blažena smrt v Marquetteu.
- 31. jan. 1868:** dan Baragovega pogreba v Marquetteu.

MOJ OČE

FRANC SALEŠKI FINZGAR

Oče je vse znal: kmetovati, gojiti sadno drevje, zdraviti ljudi in živino, kuhati oglje, zidariti, no, in kot krojač je bil mojster za irhaste hlače. (Delal jih je za prezidenta, za grofe in bogatine; bile so vse z zeleno svilo prešite, okrašene z venčci, gamsi, jeleni). Tudi kožuhar in burnusar je bil odličan. Zimske noči je šival do polnoči in še čez, da je mogel riniti s kajžo tako, da nam res nikoli ni manjkalo kruha, meso smo pa kupili dvakrat v letu: za Veliko noč in za žegnanje. Oče je bil pridobiten, a vse z naporom in delom, varčen pa od sile, toda nikoli skop. Pri njem so se shajali, čeprav pri kajžarju, možaki veljaki iz vse vasi. Vsi so ga imeli za modrega in preudarnega človeka, pa so hodili k njemu na pogovore in posvetovanja. Zimske večere je bilo — ker je šivaril — vsak večer polno mož vasovalcev. Te sem kajkrat poslušal s peči, dokler nisem gori zaspal. Čut za pristen jezik se mi je takrat oblikoval. —

Da mi je bil oče vzor in veljavnost nad vse, ni treba poudarjati. Udaril me ni prav nikoli, beseda je zalegla vse. Če je pri oknu zažvižgal, kadar sem bil na vasi med drugimi fantiči, sem planil v skok domov. Navedem naj nekaj prigodic, ki potrdijo očetovo avtoriteto in razodenejo, kako me je vzgajal.

Ko sem jo v šoli nagodil in me je šomašter prišel tožiti, me je oče na nitko otvezel za nogo k mizi. Vsi so odšli v polje, hišo so pustili na stečaj odprto, jaz pa sem s knjigo v roki čepel pri mizi in si nisem upal nitke pretrgati.

Nekoč sem se uprl, češ da ne maram ričeta. Nihče mi ga ni ponujal in me ne silil. "Prav, prav", je rekel oče in velem postaviti moj obrok v skledici na peč. Ob dveh popoldne sem že prošil kruha. "Še nisi južinal. Malica se dobi šele po kosilu". In tako sem čakal do štirih popoldne. Ko mi je le preveč krulilo po želodčku, sem splezal na peč in poobedoval svoj ričet.

Ko sva bila z očetom za Zavrhom, je oče imel s seboj klobaso. Opoldne mi odreže kolešček klobase in razloži:

"Otroci ne smejo prida mesa jesti, sicer dobe pretrdo glavo in se ne morejo učiti. Dam pa ti tale kolešček klobase; z njim si boš mazal zobe, da pojdejo rajši v kruh, ker je precej suh".

Kadar sva bila sama, mi je vedno kaj pripovedoval in me učil. Ko sva šla po ozki brvi čez potok Završnico, me je ustavil:

"Kadar greš čez brv, ne glej nikoli v vodo, naravnost predse na sredo brvi glej! Če grede zijaš v vodo, ki se vrtniči pod tabo, se ti lahko zvrtil v glavi in štrbunkneš v valove". —

Vsi ti nekateri drobci iz mojega deškega življenja so samo dokaz, kako je moj oče umel vzgajati. Šibe ni nikoli rabil. Nikdar nisem slišal trdih ali celo surovih besedi. Zahteval je red v hiši, pri delu, pri jedi. Zgodaj nas je naučil, da mora biti red tudi pri jedi. Vse le ob določenih urah. Rezino kruha sva z bratom dobila le popoldne po obedu. Če mi je košček kruha padel na tla, je velem oče:

"Poberi in poljubi košček! Ljubi kruhek si užalil, zato ga prosi odpuščanja". — Slaščic nisem poznal. Edini rog (kifelj) sem res dobil ob svojem godu — seveda od mame, a sem ga ves dan hranil, preden sem to dobroto použil.

Družinsko in versko življenje je bilo v naši hiši tako zgledno, da ga šele danes prav občudujem; tedaj tega nisem razumel. V družini nas je bilo šest: oče, mati, dva fanta, teta in ded. Vse to je bilo ena sama duša in eno samo telo, če hočete. Glava temu telesu je bil oče, srce pa mati. Vsi drugi smo bili udje. Nikoli ni bilo v družini prepira. Ded je včasih za malenkosti kaj pogodrnjal, pa je oče vselej tako modro ukrenil, da ni žalil, in vendar gospodaril. —

Vera je bila tako lepa, da si je želim za ves svet take. Nič pobožnjakarstva, nič organizacije, ko na povelje razkazuješ vero in moliš. Vse je šlo samo po sebi: večerna molitev (vedno skupna — rožni venec), zjutraj vsak po svoje, kakor se mu je ujemalo z delom. Sv. maša nedeljska, ob delavnikih le za godove in posebne svetnike. Niti enkrat nisem slišal kletvine, razen en sam primer, ko sva očeta z bratom res razjezila in je zaklel s hudičem. Taka žalost je zavladala po hiši, da nihče ni ne pri obedu ne popoldne spregovoril. Bila je sobota. Mati naju je poslala na večer k spovedi in v nedeljo sva videla, da so bili oče in vsa družina tudi pri sv. obhajilu. Pri kosilu je bilo potem tako lepo in slovesno in toliko ljubezni, da sem še danes ganjen, ko se tega spomnim. Očeta je tudi vsa duhovščina zelo cenila — zaradi modrosti, pa tudi zato, ker jim

je marsikatero povedal, nikoli žaljive, navadno s humorjem, a po vsej resnici.

Ko sem bil v gimnaziji in zlasti v bogoslovju, sva z očetom večkrat modrovala tudi o verskih vprašanjih. Pogovarjala sva se o postu, ki smo ga pri nas doma strogo izpolnjevali. Vseh 40 dni nismo okusili niti kanca živalske maščobe in ne koščka mesa, tudi domačega prekajenega ne. V krčmo oče ni zahajal, razen po opravku ali na kakem sejmu. —

Očetova avtoriteta je bila za vse veljavna. Ko sem bil osmošolec, brat pa vojak (zastavonoša 17. polka), sva morala vselej prositi, da sva smela kak večer v krčmo. Oče je redno dovolil, a tudi uro napovedal, kdaj se morava vrniti. Velikonočni ponedeljek sva se zakasnila v prijetni družbi. Mati je bila vsa nesrečna in je ves čas hodila poslušat, kdaj prideva. Seveda naju je koj pri vratih oštela. Oče pa je mirno rekel (že v postelji):

“Kadar mislita še ostati čez določeno uro, vzemita staro v košu s seboj, da je doma ne bom poslušal!” Konec: nihče ni zinil besedice, le mater sva prosila odpuščanja.

Umevno je, da mi je bil tak oče prvi učitelj življenjske modrosti.

Iz “Leta mojega popotovanja”.

Dri malici

Siv, razoglav pred hlebcom si sedel,
oprta na mizo z golimi komolci,
na sklenjenih rokah ti je slonel
razbrzdani obraz — in tvoj pogled
je verno, vdano v kot na križ strmel:
skoz okno za teboj so se kazali
vrtovi, potok, cesta, most, kozolci,
hrib, cerkev, v dalji Krim — naš dom tačas
z njim zadnji žarki so ko most vezali . . .
A v meni, oče, ta tvoj zgled živi
še zdaj kot most, ki do Boga drži!

PODOBE

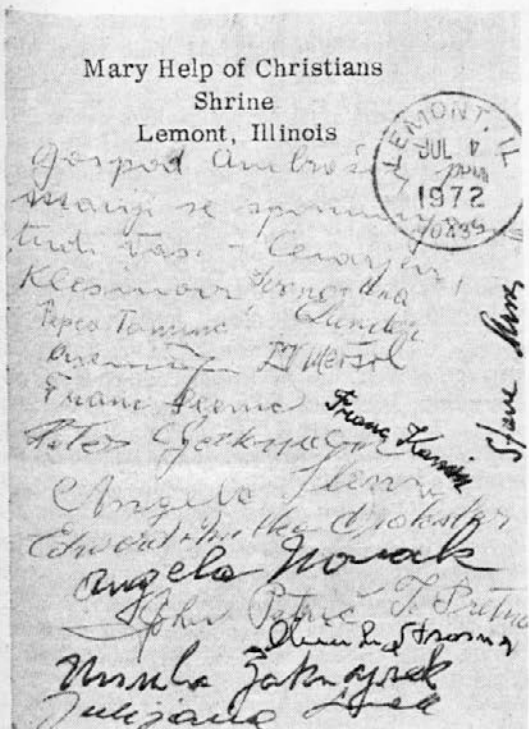
VINKO ŽITNIK

Roke

O Bog, te dobre, trudne kmečke roke,
podobne velnici napol razklani,
ki so trpele le za nas, otroke:
spomladi pognojeno prst orale,
sejale žito in seno kosile,
poleti klasje žele in mlatile,
v jeseni klet in žitnico polnile,
vodile k sreči, ki jo gruda hrani,
za nas molile ter nam kruh delile —
so v zadnjem gibu mrzle obležale
in prazne nas za zmerom zapustile!

S SLOVENSKIMI "GRKI" — V AMERIŠKE ATENE

P. BERNARD

slednji dan je več dnevnikov prineslo sliko s podatki o novodošli družini. Gerkmani so bili na mah čudno slavni; kje bodo našli zavetje, nihče ni videl. Za devet ljudi, ki morajo pač skupaj ostati — kje se bo našel prostor?

Nastanili smo jih v dvorani pod slovensko cerkvijo sv. Cirila na Osmi cesti. Ni bilo drugega izhoda. Navlekli smo jim nekaj "pohišta", rojaki so jim donášali stvari za v lonec in skledo. To je za prvo silo, smo rekli, pa se je zavleklo v tedne, če ne celo v mesece, marsikaj sem pozabil. Mrzlično pridno smo iskali novega sponzorja, pa ga od nikoder ni hotelo biti. Oglašali smo v slovenskem in angleškem tisku. Položaj je postajal resnično mučen...

Končno se je oglasila žena Amerikanka, neka vdova Lucija iz kraja Athens v državi New York. Ponudila je Gerkmanom prazno hišo in obljubila možu poiskati primeren zaslužek, pa še kaj podpore od strani njenih sosedov in znancev.

Athens! Ime po glavnem mestu Grčije, po naše: Atene! Nekam pomenljivo, kali? Simbolično menda. Saj sa Gerkman takorekoč Grki, kam naj gredo, če ne v Atene? Toda kje je ta blaženi kraj? Prav nič znan nam ni bil.

Našli smo ga na mapi tik velike reke Hudson, ki teče od severa navzdol proti New Yorku. Majhno podeželsko mesto, tako vsaj takrat. Nekako v sredi med New Yorkom in Albany, nikakor ne blizu.

Pohiteli smo na ogled. Kraj dosti prijazen, gospa Lucija prav ljubezniva. Govori samo angleško, tako menda vse mesto. Ponudena hiša — bolje bi se ji reklo bajta — prilično trdna, iz opeke in delno lesena, toda vse prej ko prostorna. Kako naj sprejme družino z devetimi člani? Toda sila kola lomi, prikimali smo. Še vem, kako sem se oddahnil, ko Gerkmanova oča in mati nista pokazala najmanjšega razočaranja. Peter je poln poguma kar brž preračunal, kako bo treba pograbiti orodje in stanovanje raztegniti. Botra Lucija se je z vsem strinjala in obljubila sodelovanje.

Kljub vsemu nismo pustili slovenskih Grkov v ameriških Atenah s preveč lahkim srcem. Kako bodo zmagovali težave? Čisto sami med popolnimi tujci, pa brez znanja jezika? Ali naj nas v veselo brezskrbnost zaajčka le dejstvo, da še nismo slišali iz njihovih ust besede, ki naj bi pomenila javkanje in tarnanje?

Po nekaj dneh se je v New Yorku organizirala ekspedicija pomočnikov pri predelovanju hiše. Vodja je

RAZGLEDNICA IZ LEMONTA z vrsto podpisov. Datum je dobro viden. Ob branju imen podpisanih — vstajajo spomini. Skoraj ob vseh. Ob nekaterih za lepa poglavja, ob Petru Gerkmanu za celo knjigo. Kar čebela bi morala biti. Da se je vendar tudi ta mežakar znašel med lemontskimi romarji! Ne vem, če drži, dejal bi, da prvič na obisku ameriških Brezij. Torej — spomini! Žal, nekam luknjičasti so že, pa še vedno menda vredni papirja in branja.

V New Yorku pred kakimi 22 leti. Med begunci v avstrijskih taboriščih, ki so želeli priti v Ameriko, je bila tudi družina **Peter Gerkman**: oče, mati in sedem otrok. Najstarejši, Peter ml., je imel kakih enajst ali dvanajst let. Doma so bili na Gorenjskem, nekje v župniji Cerklje, če niso bile Vodice. Peter Gerkman je bil izučen čevljar, imel pa je pohabljenogoo.

Naša Liga jim je s pomočjo NCWC našla garantorja. Kdo je bil, se več ne spominjam. Na njegovo garancijo so jih poslali na pot do morja in čez. Ni bila kratka ta pot, če se prav spomnim. In preden so dospeli v New York, je še sponzor odpovedal. Zakaj do tega prišlo, sem pozabil. Nemudoma smo se pogнали na lov za drugega. Ni ga bilo od nikoder...

Ko je ladja odločila Gerkmane v New Yorku, so bili deležni velike pozornosti. Tako številnih družin med begunci ni bilo ravno veliko. Časnikarji so o njih poizvedovali, slikanja je bilo nič koliko. Na-

bil še danes vsemu slovenskemu New Yorku predobro znani Tone Babnik, ki mu pristaja vsako orodje. Z njim sta bila rajni Janez Krvina in dr. Joža Basaj, danes je ta mož v pokoju nekje na Koroškem. Zdi se mi, da je bil še kdo, imen se žal ne spominjam. Svojo odpravo so še nekaj kratov ponovili. Vmes je pa Peter Gerkman sam garal dni in noči. Počasi je hiša dobivala novo lice, v zadovoljivo prostornost ni mogla narasti. Kljub temu sta se v naslednjih letih družini pridružili še dve članici, domačinki v ameriških Atenah — Gerkmani in Gerkmanice so narasle na število enajst. Niso bili redki, ki so dejali: kje je ostala pamet . . . Atenska katoliška šola jih je kmalu imela v vseh svojih razredih.

Moji obiski v Atenah so mogli biti kaj redki. Vzeti si je bilo treba ves dan. Vračal sem se vedno vesel in z neizbrisljivimi vtisi. Gerkmanov močna volja, zupanje v Boga in neverjetna delavnost, vse to mi je bilo tudi v osebno spodbudo. Nazadnje sem jih obiskal leta 1954, preden sem se selil iz New Yorka v Lemont in od tam naslednje leto v Avstralijo. Na svoje veliko začudenje sem našel Petra Gerkmana nekaj blokov proč pri svežem zidarskem delu . . .

Kupil si je bil majhno zemljišče z napol podrti hišo na njem, zdaj jo je predelaval in prezidaval po lastnem načrtu. Družina odrašča, treba ji je nove strehe. Ne sme biti pritlična, vsaj eno nadstropje mora imeti. In je bil za vse sam . . . Pa boste zmogli, Peter? — Kako bi ne, vsega sem vajen . . .

—o— —o— —o—

Zdaj samo še iz Petrovega pisma za božič 1969:

Zdrav sem še zmerom, hvala Bogu, tudi žena. Delava in služiva oba, ker moja pokojnina ne zadostuje.

Zdaj nas je še samo pet pri skledi, ne več enajst kot nekdaj. Šest se jih je poročilo: Martina, Peter, Miha, Helena, Katarina in Janez.

Svojo hišo imajo: Martina, Miha in Katarina. Največja poroka je bila Helenina. Je bilo 160 svatov, trije duhovniki in pet bogoslovcev je pelo med mašo.

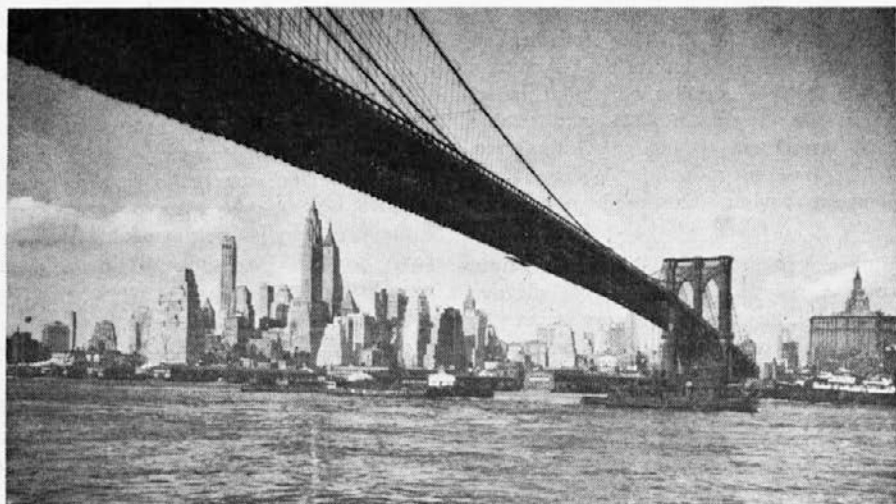
Peter je končal College v juniju in dobil diplomu. Izmed 38 kandidatov jih je dobilo diplomu devet. Zdaj je Peter kar dober. Poprej je bil velik revež. Ni šala preživljati ženo in otroka, pa stanovanje plačevati. Podnevi se je šolal, ponoči hodil na delo.

Marinka tudi hodi v College — že tretje leto. Ta pa dela na telefonu pri neki kompaniji podnevi, zvečer pa v šolo. Tone je v septembru prišel iz Vietnama in zdaj je zopet tam. Hudo mu je. Prihodnje leto bo tudi on šel v College, za letos je bil prepozen. Zadnja je Ivanka, ki hodi še v osnovno šolo, potem pojde tudi ona v College.

To je prvo leto, da nimava z ženo nič odplačevati na dolg. Pa saj je davkov toliko, da ne zmaguješ, če nimaš zaslужka od nadur. Žena in ena hčerka mislita iti spomladi na obisk v Slovenijo. Botra Lucija je v pokoju že kake tri leta in se še kar dobro drži. Še vedno se zanima za nas in mi zanjo.

—o— —o— —o—

Tako. Zapisal sem v začetku tega članka, da se mi je zbudilo za celo knjigo spominov. Le površno sem jih nekaj nametal. Številko MISLI s tem spisom bom poslal Petru Gerkmanu z željo, da on sam izpolni te moje luknjičaste spomine, oziroma napiše svoje lastne. Saj je poleg vsega drugega tudi "pismen". Gotovo tak mož zasluži vse bolj kot kdo drug, na primer jaz, da bi njegovi spomini izhajali v tisku.

Pogled na newyorške velikane izpod brooklynskega mostu

Mladina je duša slovenskih domov

Iz argentinske "Svobodne Slovenije" ponatiskujemo govor Ing. Jerneja Dobovška ob priliki dvanajstletnice obstoja karapačajskega Slovenskega doma. Toliko je v njem informativnega in poučnega tudi za avstralske Slovence. Kje je naša skrb za mladi slovenski rod, ki dorašča na peti celini? — Urednik.

Danes se spominjamo odločne volje naših staršev, ki so ta dom zgradili, da bi se v njem zbirale slovenske družine in se njih otroci utrjevali v verskem, ideološkem in kulturnem pogledu. Priznati moramo, da so žrtve ustanoviteljev tega doma dosegle zaželene cilje: karapačajski dom je ves ta čas krepko izpričeval življenje in delovanje slovenskega človeka. Kaj nam pomeni slovenski dom?

Pomni nam vclik plamen, pomeni nam središče slovenstva v Argentini. Toda toploto in moč mu dajejo slovenske družine, ki so njega jedro. Če je jedro, to je slovenska družina, močno, bo dom lahko uspešno vršil svojo nalogo. Zdrava, idejno zavedna ter versko podkovan slovenska družina je sila in vzmet, ki vodi in je podlaga vsemu našemu življenju.

Mladina se že od prvih let zbira v domovih. Ali ni lepo gledati v slovenski šoli naše male? Čez 800 jih je v Velikem Buenos Airesu! Pod strehami Slovenskih domov si dopolnjujejo pouk, ki so ga najprej dobili v lastni družini.

Spoznavajo bogastvo slovenske besede in lepote slovenske zemlje. Utrjujejo se v znanju zgodovine Slovencev in njih tradicije. Spoznavajo slovensko tragedijo pred četrto stoletja, slišijo o pravilni sliki komunizma. Tako se bodo znali tudi pravilno odločiti v sedanjih časih v Južni Ameriki.

V naših domovih se zbirajo dekleta in fantje, organizirani v Dekliški in Fantovski organizaciji. So rojeni v Argentini, a so slovenske krvi. Želijo doprinesti svoji deželi, dati svojo silo in mlado moč za nekaj višjega.

Mladina je bodočnost sveta. Vsi tokovi, vse organizacije stremijo za tem, da bi si pridobili mladino. Vse politične, prosvetne ali druge organizacije, pri nas in po svetu, imajo svoj mladinski oddelek. Zakaj? Zato, ker je mladina važen činitelj za ves bodoči razvoj človeštva.

Mladina je kritična, a iskrena. Ne sprejme slepo vsega, kar ji ponujajo. Upira se nasilju in zatiranju. A ima ideale.

Pravi znani ameriški škof Fulton Sheen: "Pri kraju so dnevi, ko so vodili ljudi z obljubami. Začel se je čas, ko jih bodo vodili s klicem k junaštvu, odpovedi. Mladina hrepeni po priložnosti, da bi sebične koristi žrtvovala za stvar, ki je vredna!" — tako škof Fulton Sheen.

Prav zato je tako važno, da mladina ne zapade lažnim klicem, da svojega mladostnega navdušenja ne troši zaman.

Kaj je za našo mladino v Argentini vredno žrtve?

Katere so tiste vrednote, za katere naj se naša mladina zavzame?

Brez dvoma je ena največjih vrednot, da si ohrani in krepki slovensko zavest, da jo bo kot zaklad prenesla v bodoče rodove! Biti mora ponosna na svoje slovensko poreklo! Dokler bo naša mladina ponosna, da so njeni starši Slovenci, se nam ne bo treba bati, da se bo za slovenstvo zgubila.

Poleg staršev naj bi prav slovenski domovi in organizacije v njih stremeli, da se naši mladini ta vrednota doprinese in vcepi. S treznim razpravljanjem in lepim zgledom se pri naših mladih mnogo doseže. Naša mladina je namreč notranje močno razgibana. O tem pričajo globoka vprašanja, katera so stavili petočelci v srednješkolskem tečaju svojemu profesorju. Nad vse zaželeno bi bilo, da bi na ta in še druga vprašanja dobila mladina **pravilen** odgovor v naši sredi, da si ga torej ne bo treba iskati drugod!! Mladina prav v teh časih potrebuje pomoči in nasvetov starejših. In to je bil glavni nagib, da se je ustanovil Mladinski svet Društva Slovencev, ki bo pospeševal sodelovanje med starejšo in mlajšo generacijo.

Po lastni izkušnji vem, da je mladina zelo sprejemljiva za dobro besedo, rada se žrtvuje, če ve zakaj se ji je treba žrtvovati. V slovenskih domovih v Argentini se posveča veliko vzgojiteljev naši mladini. Naj bi se to delo ohranilo in se razširilo, čeprav je združeno z velikimi težavami. Uspehi prav gotovo ne bodo izostali.

Razveseljivo je dejstvo, da se mladina rada aktivno udeležuje pri delovanju v domovih. Naj za primer omenim le Slovenski dom v Miramaru, kjer so trije odborniki mlajši od 22 let. Vsak je sprejel določeno delo, ki ga vestno in z veseljem izpolnjuje.

Prva doba, doba gradnje naših domov, je v glavnem zaključena. Vstopamo v drugo, težjo dobo, ko je treba dati našim domovom dušo. Kakor je otrok duša družine, tako je mladina duša slovenskih domov. Storimo vse, da bo ta duša, to je naša mladina, moralno zdrava, idejno odločna in versko globoka.

" . . . O boleznih p. Bernarda smo slišali tudi doma. Ali je že kaj boljši? Bog naj ga ohrani še dolga leta! Toliko dobrega je storil na tem svetu. Še kot otrok sem deklamiral njegove pesmice iz Orliča. Lepo ga pozdravite! Pošiljam mu poseben blagoslov! . . ." (Iz pisma škofa dr. Stanislava Leniča, ki bo čez nekaj mesecev obiskal avstralske Slovence.)

G.S.

OČETOVE TEŽAVE "OD ZUNAJ" . . .

SO LJUDJE, ki so si "ljubezen do bližnjega" vzeli za svojo nalogo. Vedno prihajajo z dobrimi nasveti k nam — v resnici pa jim ti nasveti na prihajajo iz srca, temveč iz napuhnjene glave. Ti moj očetovski poklic pošteno grenijo.

Resnična ljubezen do bližnjega, kakor jo Bog od nas zahteva, ne prihaja samo preko jezika, temveč je ukoreninjena v srcu in vsega človeka prevzame ter preoblikuje.

*

Življenje bi bilo kakor cvetoč vrt, če bi ne bilo takih krtov, ki po njem rijejo in ponujajo svoje sožalje — vse skupaj je pa le hinavsko pomilovanje.

"Tako se mi smilite, draga moja. Pet malih otrok imate in to danes, v naprednem času. To res niso majhe solze. Da vaš mož ni mogel biti pametnejši! . . ."

Pri vsem tem se pa moja žena niti ni pritoževala. Da, niti žalostnega obraza ni kazala, mi je rekla. Zato pa je tej klepetavi "pomilovavki" z nekaj besedami zaprla usta, da je bila ta čisto iz sebe. Užaljena je zatrjevala ženi: "Le kaj sem vam naredila? Samo dobro sem vam hotela . . ."

Hvala!

A kdor ima otroke, se bo res težko ubranil teh pogostih "sožalnih obrazov".

*

Imam sina, ki je dobro leto star in sila ješč. Res je nekoliko težnji, kot so drugi otroci njegove starosti. Vendar je docela zdrav. Nič mu ne manjka. Žena je bila vesela njegovih rdečih lic, dokler niso prišli "zajedavci" družinske sreče — tisti "sočutni" ljudje.

"To je nezaslišano! Otroku dajete preveč jesti! Ravno včeraj sem brala v zdravniškem kotičku časopisa, kako težke posledice ima preobilna hrana za otroka. Enoleten otrok sme dobiti le toliko in toliko kalorij na dan. Saj me nič ne briga in vi lahko delate, kar hočete. Toda ne smete se čuditi, če bo ubogi črviček čez nekaj let rahitičen . . ."

Žena je bila vsa preplašena. Menda bi začela otroka pitati samo še z zmletim koksom, če bi tista "sočutna" soseda brala v kotičku domačega zdravnika, da je to edino primerna hrana za dojenčke . . .

Sam sem pa ženo spomnil, da je bil tudi najin najstarejši fant kot enoletnik močan jedec in kaj težak. In to tisti fant, o katerem je pred nekaj dnevi prav tako "sočutna" soseda menila, da ga moramo na vsak način poslati na morje. Fant je popolnoma izstradan.

Tako suh in bled — njej se srce krči ob pogledu nanj. In vendar naš najstarejši ni bolan. Kaj še. Zdrav je kot riba v vodi, pač v letih doraščanja, nikdar pri miru. Bog ne daj, da bi bil še vedno tako fletno zavajen, kot je bil kot enoleten fantiček!

Žena se je pomirila in si dala dopovedati, da bo naš "ubogi črviček" že shujšal, kakor hitro bo shodil.

*

Domača sreča ni ostala dolgo neskaljena. Že so se bližali novi svetovavci. Tokrat se jim je "zasmilila" naša najstarejša hčerka.

"Najbolje bo, če jo daste v kak zavod. Tako sama vase zaprta je in vedno doma, namesto da bi se z drugimi igrala. Ni dobro, če so otroci samo med odraslimi. Otrok mora med otroke! Saj me nič ne briga, vendar je nevarnost, da bo kasneje zašla na kriva pota, ker ne bo našla primerne družbe . . ."

Pa smo bili spet tam. Žena je bilo od skrbi vsa zmešana. Najraje bi zgrabila palico in z njo nagnala hčerko od knjige na cesto Naj bi se tam igrala, kot se njena mlajša sestra!

K sreči je prav takrat potrkalo na zadnja hišna vrata. Prišla je žena, ki je že nekaj let zelo v skrbeh za našo družino, čeprav jo — kot sama vedno pravi — nič ne briga. In ta je menila, da se naša mlajša hčerka preveč potepa. Cesta ni za otroka! Naj bi kot mati malo bolj popazila nanjo, da ne zaide na stranpota. "Saj veste, cesta — čeprav mene to nič ne briga . . ."

Na ta način je najstarejši ušla palica, ker je žena pohitela na cesto in za lase privlekla mlajšo v hišo.

*

Včasih pride ta "nasvet" sočutnega pomilovanja tako nepričakovano, kot bi strela udarila z jasnega. Sedeli smo s sorodniki in znanci pri mizi: menda smo obhajali nekaj god ali praznik. Pa ti vidi teta, da je naša hči Urška popila kozarec vode in kmalu zatem ugriznila v jabolko. Tedaj teta zakriči in nama z ženo skoro brez sape očita, da premalo paziva na otroke. "Ubogi otrok bo vendar umrl, če bo na vodo jabolko jedel . . ."

Moja žena je za hip napol mrtva od strahu obledela, potem pa je planila, da bi Urški izbila usodno jabolko iz rok. K sreči sem jo mogel še prehiteti in ji dopovedati, da Urška vendar že več let kak požirek vode spiije, predno se spravi na jabolko. Je pač taka — ugaja ji. In doslej še ni umrla. Morda bi jo popadli celo želodčni krči, če bi jabolko jedla "na suho" . . .

Seveda teta ni molčala. Glasno mi je dopovedovala, kako strašno sem lahkomišeln. Vrhu tega je pripomnila, da sem j a z odgovoren za svoje otroke. Ta pripomba je bila vsekakor potrebna, saj bi iz njene-

ga govorjenja bilo kaj mogoče sklepati, da ona nosi vso odgovornost.

*

Z eno besedo povedano: našo družinsko srečo vedno kaj kali. In vedno kaj od zunaj. Največkrat tisto strašno pomilovanje in sočutje ljudi, ki so si vtepli v glavo, da nam "dobro hočejo".

"In povem vam, gospod, da ni prav, da pustite sošolce in sošolke priti k vaši hčerki v hišo. Brala sem knjigo znanega profesorja, ki je s številkami dokazal, kako nevarno lahko postane tako obiskovanje . . ."

Pa sem sosedu, ki mi je to pravila, pokazal svoje začudenje. Pred nekaj dnevi se je namreč obregnila vame neka druga gospa: lahkomišeln sem, ker ne pustim hčerki pripeljati svoje sošolke in sošolce v hišo, temveč mirno gledam, kako postajajo na vogalu. In kar je najbolj čudno: sklicevala se je na istega profesorja. Pa je "sedanja" varuhinja blagra naše družine odgovorila, da je tisti profesor napisal to morda na kakšni drugi strani svoje knjige. Priznal sem, da bi bilo to možno.

Dobro vem, da moje žene ne pomilujejo samo zaradi otrok, temveč mnogokrat tudi zaradi mene. To pa zato, ker si kravate prav ne zavežem. In zaradi temu podobnih navad in razvad, ki "žene spravljajo v prezgodnji grob . . ."

Včasih mora biti še kaj važnejšega, kar spoznam iz tega, da najdem ženo vso objokano v kuhinji. Res "ljubezen" in "briga" za našo družino!

Pa tudi to se zgodi, da mene pomilujejo zaradi žene. Zadnjič mi je na primer neka "dobrosrčna" gospa pravila, da moja žena vse preveč posluša tiste ženske, ki nam "dobro" hočejo. Gospe sem se smilil, ker je slišala, da si moram po utrujenem delu včasih celo večerjo pripravljati . . .

Še nikdar nisem kuhal večerje. Le kje je to pobrala?

K sreči moram za konec priznati, da mi sočutje teh ljudi ne gre preveč k srcu. Le čemu neki? Je dovolj, da vznemirja ženo. Samo to rečem, da bi bilo v naši družini vse lepše in manj problemov brez vseh tistih, ki "nam dobro želijo", četudi "jih nič ne briga . . ."

PROBLEM MALEZIJSKE CERKVE

Slovenska misijonarka s. Ivanka POKOVEC FMM se je oglasila. Kaj zanimivo nam opisuje težavne razmere malezijskih misijonov.

Kot sem zvedela, je Tomaž Možina opisal v MISLIH svoj obisk pri nas. Naj še jaz dodam njegovi sliki naše dežele nekaj svojih vrstic, saj bodo morda zanimale bralce.

Rada bi opisala in osvetlila sedanje razmere v Maleziji. Naša dežela je menda Avstraliji dobro znana: vedno več turistov prihaja iz pete celine med nas, tukajšnji študentje pa radi hodijo v Avstralijo za nadaljevanje študija. Med prebivalci tu je Malajcev 48%, Kitajcev 35%, Indijcev in drugih pa 17%. Katoličanov je med vsemi žal samo 1% — torej bo moralo preteči še dosti vode, da bo dežela pokristjajena, če sploh bo kdaj. Tudi muslimani so zadnji čas zelo misijonsko navdušeni. Vse bi radi pritegnili k svoji veri, pa četudi z denarjem in posebnimi prednostmi, ki jih ponujajo.

Naša Cerkev stoji v Maleziji pred hudimi problemi: malo domačih poklicev, skorajšnji odhod vseh tujih misijonarjev, državni prevzem šol in vseh dobredelnih organizacij, itd. . . Še bi lahko naštevala.

Nekateri misijonarji so že pred "neodvisnostjo" sprejeli tukajšnje državljanstvo, da bi jim to morda pomagalo ostati. Zanje doslej res še ni postopkov, a kot tujci so tudi oni nezaželeni. Vsi ostali, ki imajo le takozvano "stalno dovoljenje" bivanja, morajo po zakonu oditi iz dežele v letu 1975. Kdor je tu že polnih deset let, pa nima "stalnega dovoljenja", bo moral oditi, čim mu poteče doba bivanja. Jaz sem med tistimi, ki smo prišli sem šele pred nekaj leti. Doslej smo

dehivali dovoljenje le za eno leto in to brezplačno. Sredi lanskega leta pa so izvolili novega ministra za delo. Ta se je posebno zavzel za brezposelnost in si izmislil tale načrt: Če izženemo vse tujce, ki nam niso nujno potrebni, bo vsaj nekaj naših dobilo posel. Naročil je emigracijskemu vladnemu oddelku, naj prouči vsak slučaj tujca posebej, kdo je deželi res potreben, za koliko let še, kakšno službo vrši, kje se uči in koliko časa bo trajalo učenje (to za tuje študente) in še in še . . .

S tem novim postopkom so se vsa dovoljenja bivanja za eno leto zataknila. Začeli smo dobivati dovoljenje le za dva tedna, včasih za en mesec, dokler ne bo preiskava tvojega primera šla skozi roke prvega uradnika. Od lanskega septembra sem morala menda več kot desetkrat na emigracijski urad. Škof sam je dvakrat pisal zame, da me nujno potrebuje, ker na več mestih poučujem petje. V maju sem končno prejela dovoljenje za eno leto — a to leto se je uradno začelo zame že lanskega septembra — s plačilom takse dvajset dolarjev. Ta september bo treba zopet zaprositi. Mi bodo voljni podaljšati dovoljenje bivanja še za eno leto? . . .

Mnenje nas misijonarjev je pri vsem tem razdvojevano. Eni so mnenja, da bi bilo boljše, če bi sami odšli še predno nas država izžene. "Naj domačini pokažejo, česa so zmožni, če smo jim mi tako odveč . . ." pravi. Tako sta že odšla dva profesorja iz semenišča in nekaj starejših sester. Drugi bi pa radi za vsako ceno

ostali. Bojijo je, da bo padlo v vodo vse, kar smo z velikimi težavami in dolgoletnim delom gradili. Domači poklici so redki in le malo je res poživljajalnih, navdušenih laikov na socialnem področju.

Oboji imajo po svoje prav. Osebnost sem mnenja, da ne smemo biti pesimisti, pa naj je še tako hudo. Bog bo že kako poskrbel za svoj vinograd Malezije. Morda s trpljenjem in preganjanjem, ki je včasih nujno potrebno za novo rast. Rdeča pošast se že skriva po gozdovih. Tudi polmesec hoče vladati. Država in vsa njena politika sta tesno povezani z vero dežele. Da se ločita, bi bilo za marsikaj bolje — a pri tem bi zelo verjetno komunistem največ žel . . .

Azijci so res vse drugačni ljudje kot smo mi Evropejci, ali pa Amerikanci in Avstralci. Mi radi vidimo "big bang" (Francoz bi rekel: "il faut que ça marche"), tukajšnji domačini pa so umirjeni in imajo svoje ideje, ki jih mi težko zapodemo. Malezija je v razvoju s polno paro: povsod se zida, lepša, popravlja, modernizira . . . Vlada je izdala svoj "drugi načrt petletke". V teku te dobe naj bi Malajci zavzeli v čim večjem

številu vse važnejše posle. Zato vrsta prednosti, kar seveda ni vseč Kitajcem in Indijcem naše dežele. Ker po petih letih Malajci te prednosti ne bodo imeli več, jih zdaj državniki celo v časopisih redno priganjajo, naj bodo bolj "businessminded" . . .

Država je po svojih načrtih prevzela že veliko šol. Kmalu namerava prevzeti vse otroške vrtnice, sirotišnice in domove za ostarele, enako vse bolnišnice . . . Temu bo nujno sledila odslovitev vseh tujih bratov-misijonarjev in sester-misijonark, ki so zgradili in vodijo te karitativne in šolske ustanove. Če bi bilo vsaj dosti domačih redovnih poklicev, ki bi delo prevzeli. Žal je pomanjkanje izučenih moči občutno: nekaj jih imamo, a vse premalo.

Tak je torej položaj v naši deželi. Delamo kar se da, dokler imamo priliko. Misijonarji so sejali, zdaj obnavljamo Marijino legijo in Frančiškovo družino (trjetji red) ter skušamo spraviti v življenje razna nova gibanja, ki naj bi živela po našem odhodu. Bog naj da svojo rast!

OČETOM, KI SE JIM VEDNO MUDI . . .

Recept za "pet minut dnevno" ponuja očetom v "Družini" PRIMOŽKOVA MAMICA

"Kje je očka?" — "Kdaj pride očka?"

"Očka dela." — "Očka je odpotoval." — "Očka je v službi." — "Očka služi denar." — "Očka pride zvečer."

Majhen otrok težko razume, kaj je delo. Čuti le, da njegovega očka ni. Globoko v srcu je razočaran in si misli: "Očka me ne mara, zato ga ni." Svojemu "redniku" se počasti odtuja in preneha z vprašanji "kdaj pride očka?" Ob koncu tedna se težko vživi v očetovo igro in gre raje k mami. Tedaj je očka prizadet in se počuti kot "peto kolo".

Ali je mogoče ob službi, potrebnih nadurah, ob vsakodnevni zaroti prenapolnjenih cest z zaprtimi semaforji najti čas in zadostiti želji očka in otroka, da bi bila skupaj?

Pet minut dnevno je več vredno kot veliko časa v soboto in nedeljo.

Oče trinajstletne deklice, zaposlen mož, ki se vrača domov šele zvečer, pripoveduje: "O svoji hčerki nisem vedel ničesar več. Večkrat sem poskusil pogovor z njo, pa se me je še takrat, ko sem imel čas zanj, izogibala." Nekega dne je ta oče na poti domov — peljati je moral po obvozu — odkril, da je šola, kamor hodi njegova deklica, oddaljena od njegove pisarne le nekaj ovinkov. Od takrat pelje svojo hčerko vsako jutro v šolo. Seveda mora zato žrtvovati četrte ure spanja, a to rad stori. Saj sedaj lahko sproščeno in neprisiljeno govori. "Vsak dan ji dokažem, da sem tu TUDI ZANJO. Dolgi skupni sprehodi na vsake tri tedne nama ne bi mogli nadomestiti teh dnevnih

prisirčnih deset minut v avtu."

Oče triletnega Tomaža je našel pot do srca svojega sina z zobno ščetko. Čisto po naključju je nekoč, ko se je vrnil z dela, "prevzel" čiščenje zob svojega sina. Sedaj stori to vsak večer. Naenkrat je postal za Tomaža nepogrešljiv in zelo pomemben. Čiščenje zob je v očeh triletnega Tomaža veliko bolj odgovorno in zametano delo kot vodenje velike trgovine.

In tu je še tretji oče, učitelj, ki je po naključju "našel" svoje tri otroke. Zbolela mu je žena. Hočeš nočeš je moral pripraviti zajtrk zase, za ženo in otroke. Žena je že dolgo zdrava, toda še vedno vstaja oče prvi, kuha kakav in maže marmelado. In otroci mu sami od sebe bosih pohitijo pomagat. Skupni čas pred zajtrkom je postal svet za očeta in otroke. V tem kratkem času si imajo toliko povedati in toliko vprašati.

Skrivnost treh očetov? — Vsi trije so brez velikih besed sklenili pogodbo s svojimi otroki. Pogodbo, ki se izpolnjuje vsak dan. In prav ta "vsak dan" je pri vsem tem najvažnejši. Kajti za otroka je ta eden neskončno dolg; težko je osvajati njegovo srce in si ga pridobiti, če je za to čas samo v nedeljo.

Otroku pomeni malo, če sliši: "Očka služi denar, zato da lahko jemo in plačamo stanovanje." Te stvari mu ničesar ne predstavljajo, zdijo se mu same ob sebi umevne. Če pa očka ob vsem tem čisti zobe, kuha kakav za zajtrk, igra šoferja enkrat na dan, potem je to res nekaj. Otrok ve, čuti, da ga očka jemlje zares in da ga ima rad. In zato tudi on svojega očka "vzame zares" in ga vzljubi.

SKORAJ pri vsakem vходу katoliških cerkva velikega Melbourn je obešen plakat, ki mimoidoče spomni na bližajoči se kongres. Tu je njegova reprodukcija — naj tudi brave MISLI opomni, kaj bo v Melbournu prihodnjega februarja. Zanimivo, da sem ta plakat videl celo pred eno izmed protestantskih cerkva v mestu. Znak, da se tudi pripadniki drugih krščanskih ver zanimajo za kongres in bodo mnogi z nami sodelovali, kakor mnogi že zdaj sodelujejo tudi pri duhovni obnovi kot pripravi na kongresne dni.

O duhovni obnovi po melbournski nadškofiji smo v tem letu že precej poročali. Zajela je tisoče, nekatere bolj na široko, druge bolj na globoko. Ti zadnji se zbirajo v krožkih po domovih širnega Melbourn in se resno poglobljajo v praktična vprašanja vere v vsakdanjem življenju. Teh krožkov je preko 4.700 in se jih udeležuje okrog 50.000 vernikov. Prvi del razgovorov je obsegal vsebino: **Kaj pomeni biti kristjan? Družinsko življenje. Naša družba. Kdo nosi odgovornost?** Razgovori so prinesli tudi precej praktičnih sklepov. V eni izmed mestnih župnij (West Essendon) je na primer okrog sedemdeset mož in študentov zagrabilo za delo in v duhu duhovne obnove hotelo pomagati bližnjemu na praktičen način. Šli so po župniji in prebarvali zanemarjene domove potrebnim upokojenkam in vdovam, ki bi same tega finančno nikoli ne zmogle. "Congress News" je v svoji avgustovi številki prinesel sliko teh prostovoljcev: njihovi smejoči se obrazi kažejo dovolj zgovorno, da je dejanska ljubezen do bližnjega poplačana z notranjim zadovoljstvom. A to je le en primer tega, kar človek, ki obnovo resno vzame, lahko stori bližnjemu. Na sto in sto načinov moremo izžarevati ljubezen, če je v nas resnični Kristusov duh.

Drugi del razgovorov po krožkih duhovne obnove se je posvetil študiju **akcije za razvoj sveta**. O tej juljski akciji smo poročali že v marčevi številki. Ima vseavstralski in res ekumenski značaj ter je bilo vanjo pritegnjenih skoraj četrt milijona ljudi raznih veroizpovedi. Mesec je potekel v študiju o **socialni pravičnosti in krščanski odgovornosti**. Vsakdo ima dolžnost doprinesiti svoje k razvoju sveta.

V oktobru pa bo glavna tema razgovorov po krožkih: **Evharistija in življenje**. Verniki se bodo poglobljali v skrivnost Evharistije, ki je naš up, dar božji in božja pričujočnost, spomin Odrešenikove smrti za nas in obenem sredstvo, ki nas druži v eno družino božjega ljudstva.

Iz naše izseljenske skupine se nekateri udeležujejo pri teh študijskih krožkih po svojih farah. No splošno pa kar priznajmo, da smo izseljenci kaj zaspani in mlačni kristjani. Mnogim se zdi krščanska tradicija dovolj, da bi se pridružili krožkom in se malo poglobili, je pa izgovor na neznanje jezika kar dobrodošel. Škoda! Precej izseljenskih duhovnikov — tudi slovenski — se je moralo zadovoljiti s preprostim sporedom večernih maš po domovih, po katerih razvijemo več ali manj živahen razgovor o veri. Morda

N A Š K O N G R E S

bo tudi ta skromnost prinesla kaj uspehov in marsikdo bo mogoče le začel misliti, da krstni list sam na sebi nekoga še ne napravi praktičnega katoličana.

K sporedu kongresa, ki sem ga objavil v prejšnji številki, so že dodane štiri prireditve: Od 17. do 19. februarja bodo v prostorih Stella Maris Club konference Apostolstva v pomoč mornarjev (Apostleship of the Sea), v Mercy Hospitalu (porodnišnica) bo od 18. do 19. februarja seminar o "Zdravniški oskrbi družin". Narodno udruženje duhovnikov bo imelo svoje konference od 19. do 21. februarja. Katoliški skavti pa bodo imeli svojo mašo 24. februarja v stolnici in nato lastno zborovanje v Catholic Complex Hall.

Za kongresne dni so rezervirani že vsi hoteli in moteli po mestu in okolici. Zdej je prišel na vrsto že Ballarat, ki je skoraj sto milj oddaljen od Melbourn. Kongresni odbor znova in znova poziva meščane, ki bi mogli za teden dni prenočiti tuje goste (brezplačno ali pa za zmerno stanarino), naj se prijavijo v kongresni pisarni.

Kongresna spominska značka je v obliki medaljice s kongresnim znakom na eni strani in geslom kongresa na drugi. Tiskali jih bodo v visokih tisočih. Kajne, saj še niste pozabili kongresnega gesla: "LJUBITE SE MED SEBOJ, KAKOR SEM VAS JAZ LJUBIL" (Jan 15, 12). Naj bi to ne bilo samo kongresno geslo, ampak življenjsko pravilo slehernega izmed nas!

P. BAZILIJ SPET TIPKA

31. avgusta 1972.

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — franciskanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Kot vidite po zgornjem datumu še ne morem poročati o veseloigri "Veseli dan ali Matiček se ženi" v priredbi našega Slovenskega društva (2. sept.) in tudi Očetovska proslava (3. sept.) je šele pred nami. Pač pa lahko z veseljem poročam o **duhovni obnovi za žene in matere**, ki smo jo imeli na soboto in nedeljo (26. in 27. avg.) v Slomškovem domu. Osem žena je preživelno dva dneva pri sestrah v skupni molitvi, štirih konferencah v obliki razgovora, pa tudi v prijetnem kramljanju in odpočitku. Iz obrazov sem bral, da sta jim ta dva dneva dobro dela in jim ni bilo žal, da so se tega srečanja udeležile. Naj bo na tem mestu izrečena zahvala sestram, ki so kot skrbne svetopisemske Marte poskrbele za vse potrebno, pa tudi naši Srnečevi Anici, ki je kot vzgojiteljica vedela povedati marsikaj o vzgoji mladine.

Pa še nekaj je prineslo to srečanje: kot praktičen sklep je bilo ustanovljeno cerkveno Društvo sv. Eme, katerega članice naj bi bile v vsestransko pomoč apostolatu med našimi izseljenci. Za prvo voditeljico je bila izbrana gospa Plesničarjeva. Vsaka slovenska katoliška žena, ki želi pomagati slovenskemu farnemu občestvu, je dobrodošla. Članice se bodo sestajale od časa do časa, pomagale pri raznih cerkvenih prireditvah, obiskovale bolnike, nudile pomoč v sili itd. Prav zato je za zavetnico izbrana sv. Ema, slovenska svetnica, ki je s svojimi dobrimi deli storila toliko dobrega med našimi pradedi. K lepemu začetku lahko samo čestitam in želim naši skupini žena obilo uspehov.

● Vsem adelaidskim rojakom sem v juliju zopet razposlal pisma. Saj je bilo treba podati letni obračun z ozirom na naš tamkajšnji Slovenski misijon svete Družine. V teku zadnjega leta smo brez posebne hrupne akcije nabrali vsoto \$1,634.68. Tako smo z darovi prvega leta nabirke (\$1,802.69) in polovico odškodnine za mojo nesrečo, katero sem namenil z dovoljenjem redovnih predstojnikov adelaidskemu misijonu (ostala polovica je pripisana našemu fondu za

Misijon Svete Družine, Adelaide

Dom za ostarele) doslej vrnili na dolg kar lepo vsoto \$6,437.37. Torej je celotni znesek v dveh letih nabirke že presegel polovico kupne cene. Zdaj v Adelaidi že bolj korajžno gledamo v bodočnost. Če nam bo uspelo še letos dobiti za Južno Avstralijo lastnega slovenskega duhovnika in kasneje nekaj sester, bo misijon res zaživel. Za celotne načrte bo vzelo časa, pa saj tudi Rim ni bil zgrajen v treh dneh . . .

K gornjemu znesku smo že pri julijskem obisku Adelaidae primaknili kar lepo vsoto \$294.09 ter s tem začeli tretje leto nabirke.

Vsem rojakom, ki ste mi v teh dveh letih adelaidskega verskega centra stali ob strani s svojo pomočjo, iskren Bog plačaj. Ostale — zlasti adelaidske rojake — pa vabim, da pride njihovo ime na seznam darovalcev tretjega leta nabirke.

● Ta mesec moram objaviti kar tri smrtne primere med nami. Prvi je umrl **Alojz KAUCIČ**, ki je bil rojen 27. februarja 1897 v Privačni pri Dornberku. V Dornberku se je poročil leta 1920 s Karolino Kralj, nato sta se izselila v Egipt in živela v Aleksandriji. Po prihodu v Avstralijo je družina živela v St. Albansu. Pokojni Alojz je letos v maju odšel v domovino, da si okrepi zdravje. Pa je bilo ravno nasprotno: moral se je podati v bolnišnico v Sv. Petru pri Gorici, kjer je 5. avgusta izdihnil. Na željo žene in obeh že poročenih sinov je bilo pokojnikovo truplo prepeljano v Avstralijo. V torek 22. avgusta smo pokropili krsto v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu ter zmolili rožni venec, naslednji dan dopoldne pa smo se istotam zbrali k zadušnici, kateri je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Pokojnemu Alojzu večni pokoj, žalujoči vdovi in sinovoma ter ostalemu sorodstvu pa naše iskreno sožalje.

● V soboto 26. avgusta zvečer je mirno izdihnil v Prince Henry Hospitalu obiskovalcem naše cerkve dobro poznani **Vinko MRZEL**, ki je stanoval poleg slovenske cerkve v Kew. Komaj dve leti in pol je tega, ko je z ženo Cilko r. Jagodič iz Francije dospel za svojim sinom Vinkom, sin Marjan pa je lani prišel za ostalimi. Doma je še poročena hči Vera. — Pokojni

Vinko je bil rojen 15. aprila 1911 na Kamnem vrhu, župnija Sv. Križ nad Litijo. Doma je bil po poklicu zidar. Zaradi svojega prepričanja je izgubil vse, kar si je v teku let s težavo pridobil. Odšel je v Francijo, dobil za seboj svojo družino in končno srečno dospel med nas (2. januarja 1970). Vse načrte je prekrizala zavrtna bolezen, v kateri pa se je lepo pripravil na odhod v večnost in potolažen s svetimi zakramenti izdihnil svojo dušo.

Ob krsti smo molili v slovenski cerkvi v torek 29. avgusta zvečer, maša zadušnica je bila naslednji dan ob devetih, nato pa je Vinko našel poslednje počivališče med slovenskimi grobovi keilorskega pokopališča. Gomed svoj mir! Naše sožalje žalujoči vdovi in otrokom, sorodnikom doma ter bratu Rafaelu, ki je znani slovenski misijonar salezijanec na Filipinih.

● Še nismo zagreblji Vinka, ko smo zvedeli, da je (28. avgusta) v Caritas Christi Hospicu v Kew izdihnila **gospa Antonija NEMEC**. Smrt nas ni presenetila, saj je blago pokojnico že pred več tedni zadel mrtvoud. S svetimi zakramenti okrepčana je odšla k Bogu, kateremu je vse življenje zvesto služila.

Pokojna Antonija je bila rojena dne 20. julija 1891 v Tolminu. Kot mlado dekle je odšla za kruhom v Egipt, po vrnitvi domov pa se je poročila v Bilje. Mož Emil je bil umit v zadnji vojni, pokojnica pa je s svojimi tremi otroki preko italijanskih begunskih taborišč leta 1950 emigrirala v Avstralijo. Vse življenje do svoje zadnje bolezni je bila trdnega zdravja. Živela je ponajveč pri svoji hčerki Mirjam por. Špacapan v East Brunswick (mož Simon je med nami znan po delu pri odboru SDM in svoji tiskarni, ki za našo cerkev doslej še ni računala nobenega tiskarskega dela). Pa tudi v Hawthornu pri sinu Rihardu, priznanem živinozdravniku, je bila rada, dokler je bila pri zdravju. Sin Danilo, kemični inženir je zdaj službeno v Sardiniji.

Pokojnico smo prepeljali v slovensko cerkev v sredo zvečer ter zanjo zmolili rožni venec, v četrtek (31. avgusta) po maši zadušnici ob devetih pa je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Tam bo med slovenskimi grobovi čakala vstajenja. — Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa večni mir in pokoj!

● V novembrski številki bi rad objavil MATICO MRTVIH za vsa leta slovenskega izseljenstva v Avstraliji. Precej imen pokojnih sem že zbral, ki jih tudi MISLI v teku let še niso objavile. Številka naših rajnih je že kar visoka — okrog 450. Pa jih je gotovo še kaj, za katere nihče ne ve. Hvaležen bom vsakemu, ki bi mi mogel poslati še neobjavljeno ime umrlega rojaka.

● Slovenskih porok ta mesec ni bilo, krsti pa so sledili takole: 29. julija je krstna voda občila **Katarino Alojzjo**, hčerko Jožefa Mravljaka in Bernardette r. Miller, Moorabbin. — 30. julija so iz Doncastra prinesli **Franka Riharda**, novega člana družine Jurija Kukaša in Darinke r. Loborec. — Iz Thornburyja sa 5. avgusta prinesli **Joena**, prvorojenko Josipa Cvetkoviča in Anke r. Novosel. — 13. avgusta je bil rojen **David Alojz**, sinko Alcja Markiča in Anice r. Cimerman, Ring-

wood. Če bo tudi on zidar kot očka, ki je imel glavno skrb pri zidavi naše cerkvice, bo pa pokazala bodočnost. — Isti dan je bila krščena **Elizabeta Matilda**, ki je osrečila družino Antona Tomšiča in Magdalene r. Dikanovič, Reservoir. — **Debby Kathy** bo ime hčerkici Vlada Gregoriča in Jure r. Belac, ki so jo 19. avgusta prinesli iz North Altona, hčerko Zvonka Banfiča in Jure r. Maček (Tottenham) pa bodo klicali za **Suzano**. — 20. avgusta je bil krst **Daniela**, ki je novi prirastek družine Jožefa Celharja in Marije r. Sorec, Reservoir. Isti dan je postala po krstu božji otrok **Julie Anne**; iz Kingsbury jo je prinesla družinica Petra Krnela in Sandre r. Hervatin. — 25. avgusta je bil krst **Gregorja**, ki je razveselil družino Vincenca Erjavca in Marion Therese r. Donovan, West Heidelberg. — Vsem družinam čestitke, malčkom pa srečo v življenju!

● Na četrto avgustovo nedeljo je moral odpasti naš redni obisk Gippslanda in prosim lepo oproščenja. P. Stanko je bil bolan, sam pa sem vodil duhovno obnovo za žene. Pri najboljši volji ni bilo mogoče ustreči. — Upam, da bo vse v redu z rednim obiskom Wodonge na tretjo septembrsko nedeljo (17. sept.). Mašo bomo imeli kot običajno ob petih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East. — Na četrto septembrsko nedeljo (24. sept.) pa je slovenska maša v Adelaidi: ob štirih popoldne v Hindmarshu. — Večerno mašo v Kew bomo imeli na prvi petek v oktobru (6. okt.), oktobersko pobožnost rožnega venca pa bomo združili z nedeljskimi mašami, ali pa jo sproti označili. Lepo bi bilo, ko bi v oktobru naše družine zopet začele z družinsko molitvijo rožnega venca.

● V letošnjih žegnanjskih kuvertah smo zbrali čedno vsoto \$697.73 — naj Bog bogato povrne vsem, ki so tudi s temi darovi pokazali svojo darežljivost in razumevanje.

● Zadnji čas smo imeli v okviru duhovne obnove kot priprave na euharistični kongres maše na sledečih slovenskih domovih: pri Anžinovi Francki v Kew in pri Mrčunovi Julki v Kew; dalje pri družini Cimerman v Springvale. Družine, ki žele sveto mašo na domu, naj se prijavijo!

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi na ponovitev
Linhartove veseloiigre v petih dejanjih

VESELI DAN MATIČEK SE ŽENI

Igro prireja društveni Dramski odsek
v režiji Ivana Valenčiča
Ponovitev bo v soboto 23. septembra 1972
v Baragovi dvorani v KEW
Začetek ob 7.30 zvečer
DOBRODOŠLI!

Izpod Triglava

AMERIŠKI KULTURNI CENTER v Ljubljani, ki naj bi bil po raznih virih sprva odpovedan (o tem smo poročali v julijski številki), so končno le odprli. Smo torej kar uganili, da je Kardelj vzrojil v glavnem proti bivšemu ameriškemu senatorju slovenskega rodu, Franku Lauschetu, ki naj bi novi center odprl in morda celo vodil. Tako pa je Ameriški center odprl Malcolm, veleposlanik ZDA v Jugoslaviji. Slavnosti, pri kateri so ob enem proslavili 196-letnico ameriške neodvisnosti, so se udeležili razni predstavniki slovenskega družbenega, kulturnega in gospodarskega življenja. Povabljeni so bili tudi slovenski škofje.

Ameriški kulturni center v Ljubljani (Cankarjeva cesta) je četrta informativna ustanova ZDA v Jugoslaviji, saj tak center že obstoja v Belgradu, Zagrebu in Novem Sadu. Ima bogato zbirko nad 4.500 knjig ameriških avtorjev z raznih področij, 500 priložnikov in enciklopedij, 135 revij vseh vrst, 1600 gramofonskih plošč ter okrog 500 pesmaric s področja ameriške narodne glasbe.

ČEBELARSKA ZVEZA v Sloveniji združuje 45 društev in 235 družin. Trudi se na izboljšanje čebelarstva v domovini. Kljub dobrim pašnim pogojem pride na trg letno le okrog 700 ton medu, pa bi bila ta številka lahko dosti višja. — Ob priliki letošnjega Čebelarkega tabora so v Komendi pri Kamniku odkrili spominsko ploščo Petru Pavlu Glavarju, ki je za časa svojega župnikovanja v Komendi kmete učil naprednega gospodarstva in tudi čebelarstva. Znano je, da je Petra Pavla Glavarja lepo predstavil Slovincem pisatelj Ivan Pregelj s povestjo: **Odisej iz Komende**.

Z OZIROM NA ŠTEVILO jugoslovanskih delavcev izven domovine so tudi številke smrtnih slučajev in nesreč zdomecev kaj visoke. Statistika za lansko leto nam pove, da je v inozemstvu po Evropi umrlo okrog 2000 Jugoslovancev. Samo v Avstriji izgubi življenje 4 odstotke naših ljudi. Na Dunaju jih je v zadnjih petih letih umrlo 51, 220 pa jih je bilo poškodovanih. — V Zahodni Nemčiji se poškoduje vsak deseti zdomec. — V Franciji umre letno 70 delavcev iz Jugoslavije na delu ali pa na cesti v nesreči. Vsak deseti se poškoduje v tovarni. — Vsak dan se v tujini zdravi po bolnišnicah Evrope 300 Jugoslovancev.

Koliko od teh številk pade na Slovence, iz statistike ni mogoče ugotoviti. Vsekakor dovolj, da tudi slo-

venski časopisi tožijo: Zdravi odhajajo v tujino — bolni in pohabljeni se vračajo domov . . .

V **TRIGLAVSKEM VIŠAVJU** je dne 29. julija oplazila strela skupino turistov, po večini domačinov. Štiri med njimi je strela na mestu ubila. Vsi štirje so bili Slovenci, stari pod dvajset let. Drugi v skupini so ostali živi, vendar je sedem med njimi odneslo večje ali manjše poškodbe, med njimi tudi ena Angležinja.

ŠTIRISTO METROV VISOK DIMNIK naj se zgradi v bližini Trbovelj za odvajanje dima iz tovarn visoko pod nebo. Tako bi se v zasavski dolini obvarovalo ozračje pred okuženjem, ki je na obeh straneh Save že dolgo zelo občutno. S tem predlogom je prišel na dan direktor zeniškega podjetja Vatrostalna, Slovinc Alojz Derling. Prepričan je, da bi njegovo podjetje bilo zmožno postaviti tako visok dimnik kjer koli v bližini Trbovelj.

V **ŠTEVERJANU NA GORIŠKEM** je v nedeljo 16. julija gostoval pevski zbor iz Kranja. Zbor baje sestoji iz samih upokojencev in invalidov. Vodi ga Anton Marolt. V Števerjanu so Kranjčani nastopili z narodno in umetno pesmijo. Odločili so se bili za izlet med zamejske Slovence iz želje, da bi spoznali deželo in njene ljudi onstran državne meje. Števerjanci so z veseljem sprejeli ponudbo z Gorenjskega in se zahvalili pevskega zboru z lepo udeležbo in pogostitvijo po koncertu.

ZADRUŽNO ZVEZO so ustanovili 6. julija v Ljubljani delegati kmetijskih in gozdarskih organizacij širrom po Sloveniji. Kolikor je razvidno iz poročil, je nova ustanova segla po zgledih iz **predvojnih časov**, ko je bila Slovenija v obrambo kmetov vse vprek preprežena z zadrugami: kreditnimi, prodajnimi, nabavnimi, mlekarškimi, vinarskimi in tako naprej. Medsebojno so bile te zadruge povezane v Zadrुžni zvezi. Komunisti so vsemu temu napravili konec in kmeta skušali uničiti. Ni se jim posrečilo, začeli so popuščati. Režim sam se je zavzel za rešitev kmeta, pa spet tako nespretno, da je kmete prisilil k samoobrambi. Zdi se, da je nova Zadrुžna zveza prav to — samopomoč. Za predsednika so izvolili Andreja Petelina iz Kamnika. Koliko resnične svobode za uspešno delovanje pod komunističnim režimom bo ustanova imela, bo pač pokazala prihodnost.

SLOVENSKE URŠULINKE so bile do najnovejšega časa z hrvatskimi povezane v skupno provincijo. Zdaj sta ti dve jezikovni skupini dobili vsaka svojo lastno provincijo. Uršulinke so bile nekdanje znane kot izvrstne učiteljice in vzgojiteljice. Imele so lastno gimnazijo poleg splošno znane "uršulinske" cerkve Sv. Trojice na Kongresnem trgu. Ena najbolj znanih je bila priznana pesnica mati Elizabeta Kremžar, rojena na Viču pri Ljubljani. Po zadnji vojni so seveda pod komunisti tudi uršulinke izgubile svoje šole, posvetile so se drugim opravilom v službi Cerkve in še vedno lepo uspevajo. Postojanke imajo štiri: Ljubljana, Skofja Loka, Mekinje pri Kamniku in Izola ob Jadranu.

O SLOVENCIH NA KOROŠKEM je eden njihovih

lastnih voditeljev, dr. V. Inzko, v javnem govoru izrekel zelo zelo porazno mnenje: "Kaj nam pomagajo slovenski napisi na dvojezičnih tablah, ko kmalu ne bomo imeli več otrok, ki bi znali te napise brati! Slovenske družine se branijo otrok, mešanih zakonov, v katerih zamre slovenska beseda, je vedno več. Celo na nagrobnih kamnih izginiva slovenska beseda, povsod je že pokopališni mir."

GROSUPLJE OB RAZCEPU dolenske železnice je iz nekdanje majhne vasice v teku desetletij naraslo v kar čedno mesto. Pred kakimi sto leti je ves okoliš štel okoli 300 ljudi, danes se Grosuplje ponaša s štirimi tisoči prebivalstva. Ima vse mogoče temu številu primerne naprave, med drugimi novo cerkev, ki jo je ljubljanski metropolit dr. Pogačnik blagoslovil dne 18. junija. Cela vrsta poročil s ponosom poudarja, da je ta cerkev po modernosti zares prva med vsemi cerkvenimi stavbami v Sloveniji.

V DOLENJSKI RIBNICI se je v ondotnem letnem gledališču vršilo "Srečanje ljudskih pevcev, godcev in plesalcev". Udeležence iz mnogih zelo oddaljenih slovenskih krajev je pozdravilo slovesno pritrkavanje far-nih zvonov. Srečanja so se udeležili med drugimi tudi kurenti iz Dravskega polja okoli Ptujca, Haložani s piskanjem na orglice, pa celo Beltnici iz Prekmurja so bili zastopani. Nastopili sta tudi dve skupini iz Bele krajine: Predgrad in Preloka.

"JAKOB PETELIN-GALLUS" je ime močnemu mešanemu pevskega zboru v Celovcu. Pred več leti ga je ustanovil dr. France Cigan, rajni profesor petja na slovenski gimnaziji v Celovcu. Ob ustanovitvi se je priglasilo 28 pevcev in pevk. Zbor je pod taktirko svojega ustanovitelja vidno napredoval. Danes šteje že bližje 60 članov in članic. Dobra četrtina jih je iz Celovca, ostali prihajajo na vaje in prireditve iz bližnjega in daljnega podeželja skoraj vsega slovenskega Korotana. Zbor nastopa ob raznih prilikah v Celovcu in drugih koroških krajih, pa tudi v matični Sloveniji, na Primorskem, v Rimu in še marsikje. Bati se je bilo, da bo smrtjo dr. Cigana zbor zamrl, pa do tega le ni prišlo. Dobil je novega pevovodja v profesorju Jošku Kovačiču, ki je za dr. Ciganom postal tudi učitelj petja na slovenski gimnaziji.

PROF. DR. FRANC STELE je 10 avgusta umrl v Ljubljani. Dosegel je lepo starost 86 let in je pustil za sabo globoko sled svojega delovnega življenja v naši kulturni zgodovini. Rodil se je v Tunjicah. Kot umetnostni zgodovinar je odkrival neprecenljive zaklade naše srednjeveške cerkvene umetnosti. Svoj čas je bil vodja Spomeniškega varstva za Slovenijo, bil je organizator znanstvenih društev, član Moderne galerije in Akademije znanosti in umetnosti. Na mednarodnih zgodovinskih kongresih je imelo njegovo delo in njegov glas mednarodno priznanje in veljavo. Na svojem polju je napisal ogromno znanstvenih del in je ustvarjal do zadnjega. Pridobil si je ne samo Prešernovo nagrado v Ljubljani, ampak tudi Herderjevo v Nemčiji.

Tako smo kmalu za dr. M. Kosom zopet izgubili enega velikih sinov naroda. Dr. Stele je vsa povojna leta z ljubeznijo spremljal kulturno delo argentinske emigracije in ji dal svoje priznanje, četudi domovina o tem še vedno tako kruto molči.

MED TISOČI, ki iz Jugoslavije odhajajo v tujino, jih je po statistiki preko 7000 oseb (ali pa morda še več!) z univerzitetnimi diplomami. Žalostno dejstvo. Tudi Slovenija je v tej številki izgubila marsikoga, ki mu domača partijska utesnjenost ni dala razviti zmožnosti, pa bi ga domovina vendar tako potrebovala. Tuji narodi se bodo znali okoristiti z njihovim znanjem.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● Je tisti, ki ima hišo, vikend in dva avtomobila, še lahko proletarec? — Brez dvoma, saj vemo iz prakse, da zaleže njegov glas za štiri proletarce.

● Naši razvojni koncepti so vedno jasni — nejasen je samo razvoj.

● Kakšen vikend naj postavim, da ne bom sumljiv? — Čim večji bo, tem težje ga bodo opazili!

● Kakšna razlika je med direktorjem in generalnim direktorjem? — Ni razlike: oba sta dovolj visoko, da lahko govorita o socialnih razlikah.

● V času samokritike se preveč trkamo po prslih in premalo po čelu.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

Via L. Luzzatti, 31

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

sno. — Ker smo torej božjega rodu, ne smemo mi-
titi, da je božanstvo podobno zlatu ali srebru ali
kamnu, izdelku človeške umetnosti in zamisli. Bog je
med časi te nevednosti zatisnil oči, zdaj pa ljudem
oznanja, naj vsi povsod delajo pokoro; zakaj dolo-
čil je dan, ko bo v pravičnosti sodil vesoljni svet po
možu, ki ga je v to odločil; in da bi vsi mogli vanj
verovati, ga je od mrtvih obudil.

Ko so pa slišali o vstajenju od mrtvih, so se neka-
teri posmehovali, drugi pa so rekli: O tem te bomo
poslušali drugikrat.

Tako je Pavel iz njih srede odšel; nekaj mož pa se
mu je pridružilo in vero sprejelo. Med njimi je bil
Dionizij Areopagit in žena, po imenu Damara, in še
drugi z njima.

PAVEL V KORINTU

Potem je Pavel iz Aten odpotoval in prišel v Ko-
rint. Našel je nekega Juda, po imenu Aquila, ki je bil
rojen v Pontu, pa je malo prej prišel iz Italije, in nje-
govo ženo Priscilo. Klavdij je bil namreč ukazal, naj
se vsi Judje iz Rima odstranijo. Prišel je k njima in,
ker je znal isto rokodelstvo, je ostal pri njima in je
delal. Njuno rokodelstvo je bilo namreč izdelovanje
šotorov.

Razgovarjal se je vsako soboto v shodnici in pre-
pričeval Jude in Grke. Ko sta pa iz Makedonije pri-
šla Sila in Timotej, je Pavel samo pridigal in Judom
dokazoval, da je Jezus Mesija. Ker so se pa ti upi-
rali in žaljivo govorili, je svoja oblačila otesel in jim
rekel: Vašo kri na vašo glavo! Jaz sem nedolžen;
odslej bom hodil k poganom.

In šel je od tam proč in stopil v hišo nekega ča-
stilca božjega, Ticija Justa po imenu, čigar hiša se
je držala shodnice. Sprejel je pa vero v Gospoda
Krisp, načelnik shodnice, z vso svojo hišo; tudi mno-
go Korinčanov je poslušalo in verovalo ter so se dali
krstiti. Gospod je pa Pavlu ponoči v videnju rekel:
"Ne boj se, ampak govori in ne umolkni; kajti jaz
sem s teboj in nihče se te ne bo pritaknil, zakaj mno-
go ljudstva imam v tem mestu". — Tako je ostal eno
leto in šest mesecev in je ljudi učil božjo besedo.

(Dalje v oktobru)

SVETI PAVEL V ATENAH

Ko ju je v Atenah Pavel čakal (Sila in Timoteja),
se mu je vzbujala velika nejevolja, ker je videl, da je
mesto polno malikov. Pogovarjal se je torej v shod-
nici z Judi in s spreobrnjenici, vse dni pa na trgu s
tistimi, ki so bili slučajno tam. Tudi nekaj epikurej-
skih in stoiških modrijanov se je z njim prerekalo.
Nekateri so govorili: Kaj nam hoče ta kvasač pove-
dati? — Drugi pa: zdi se, da oznanja tuja božanstva.
— Kajti oznanjal je Jezusa in vstajenje.

Prijeli so ga torej, peljali pred areopag in govorili:
Ali bi mogli zvedeti, kakšen je novi nauk, ki ga ozna-
jas? Kajti nekaj nenavadnega nudiš našim ušesom; ho-
čemo torej zvedeti, kaj naj to bo. — Vsi Atenci pa in
tudi tujci, ki so tam bivali, niso za nobeno stvar imeli
več časa kakor za to, da so poslušali ali pripovedovali
kaj novega.

PAVLOV GOVOR NA AREOPAGU

Pavel je stopil v sredo areopaga in spregovoril:

Atenci! Po vsem, kar vidim, ste zelo pobožni. Ko
sem namreč hodil okoli in ogledoval vaša svetišča,
sem našel tudi oltar, na katerem je bilo zapisano:
Neznanemu bogu. Kar torej častite, dasi ne poznate,
to vam oznanjam jaz. Bog, ki je ustvaril svet in vse,
kar je na njem, on, ki je Gospod nebes in zemlje, ne
stanuje v templjih, z rokami narejan. Tudi si ne da
streči s človeškimi rokami, kakor da bi česa potrebo-
val, zakaj on sam daje vsem življenje in dihanje in vse.
Iz enega je ustvaril ves človeški rod, da prebiva po
vsej zemlji. In bivanju ljudi je odmeril in določil čase
in meje: da bi iskali Boga, da bi ga morda otipali in
našli, zlasti ker od nobenega izmed nas ni daleč. Za-
kaj v njem živimo in se gibljemo in smo, kakor so
tudi nekateri vaših pesnikov rekli: Celó njegovega rodu

IMELI SO GA ZA "KVASAČA"

Atene so bile še vedno središče kulture, prvo
vseučiliško mesto in pravi muzej lepe umetno-
sti. Vsak tedanjí izobraženec je moral poznati
Atene. Vendar so nekdanj tako slavne Atene pod
rimsko oblastjo bolj in bolj izgubljale svetovni
pomen. Izobraženi meščani so se morali zapirati
v svoj ožji krog in niso mogli vplivati na nadalj-
nji razvoj znanosti in umetnosti. Zbirali so se na
nekdanj tako pomembnih krajih, kot je bil areo-
pag, pa le bolj zato, da so lovili novice iz sveta
in jih pretresali ter o njih razmišljali.

Pavel je poskusil seveda najprej pri Judih, ki
so imeli svojo shodnico, pa tudi pri pravih Grkih,
kjer koli jih je našel. Poslušali so ga kolikor
toliko zato, ker je vedel povedati "nekaj nove-
ga". Končno so ga "modrijani" stoiki in epiku-
rejci povabili na sam areopag, središče vseh aten-
skih zborovanj, in tam so mu dali besedo.

OZANANIL JIM JE "NEZNANEGA BOGA"

Pavlov govor na atenskem areopagu je v teku
2000 let izzval že cele knjige občudovanja in ga
še vedno izziva. Res si ga je Pavel mojstrsko za-
mislil. Čeprav ga je v dno duše bolelo, ko je na
lastne oči videl, kakšni grdi malikovalci so
Atenci, je vendar najprej našel zanje besedo po-
hvale. Pobožni ste, jim je dal priznanje. Še celo
nekemu "neznanemu bogu" ste postavili oltar...

Prav na to okoliščino je Pavel navezal svoj
govor. Ravnal je zelo previdno, skoraj bi rekli:

diplomatično. Nove bogove oznanjati je bilo stro-
go prepovedano. Zato ni bilo varno začeti z Je-
zusom kot božjim Sinom. Ko je pa Pavel govo-
ril o tistem "neznanem bogu", ki so ga Atenci
že častili, mu nihče ni mogel očitati, da uvaja v
grško verovanje novo božanstvo. Krepko je po-
udaril, da je prav tisti Atencem še neznan bog
zares edino pravi BOG, en sam, Stvarnik vsega,
ki mu morajo vsi ljudje služiti in ga častiti. Ta
edino pravi Bog bo tudi končni sodnik vsem lju-
dem. Četudi je neviden in ne stanuje v templjih,
je vsem blizu in njegovo bližino lahko občutimo.

Pavel se jako spretno sklicuje celo na neka-
tere grške pesnike, ki so v svojem pesniškem za-
nosu pravilno spoznali, da je človek, kot stvar
božja, nekako v sorodu z Bogom. Prehod od edi-
nega Boga na Jezusa, ki ga Pavel zaenkrat ne
imenuje, je v omembi vstajenja. Gotovo je Pa-
vel imel namen kaj več povedati o Jezusu, pa so
ga ob besedi "vstajenje" ustavili — in je odšel
brez uspeha. Čeprav se mu je po Lukovem pri-
čevanju nekaj ljudi vendar pridružilo, ni nobe-
nih poročil o kaki ustanovitvi cerkvene občine v
Atenah.

V KORINTU JE BILO DRUGAČE

Korint je bil v Pavlovem času glavno mesto
rimske provincije Ahaje. Ni daleč od Aten. Le-
ži ne morskimi ožini med dvema morjema. Baval
se je po večini z zelo razvito trgovino. Veliko
nasprotstvo je vladalo med bogatini in reveži.
Dve tretjini prebivalcev so bili sužnji. Med bo-
gataši je bilo veliko razbrzdanosti. Vendar je
prav v tem mestu Pavel ustanovil cvetočo krščan-
sko cerkev.

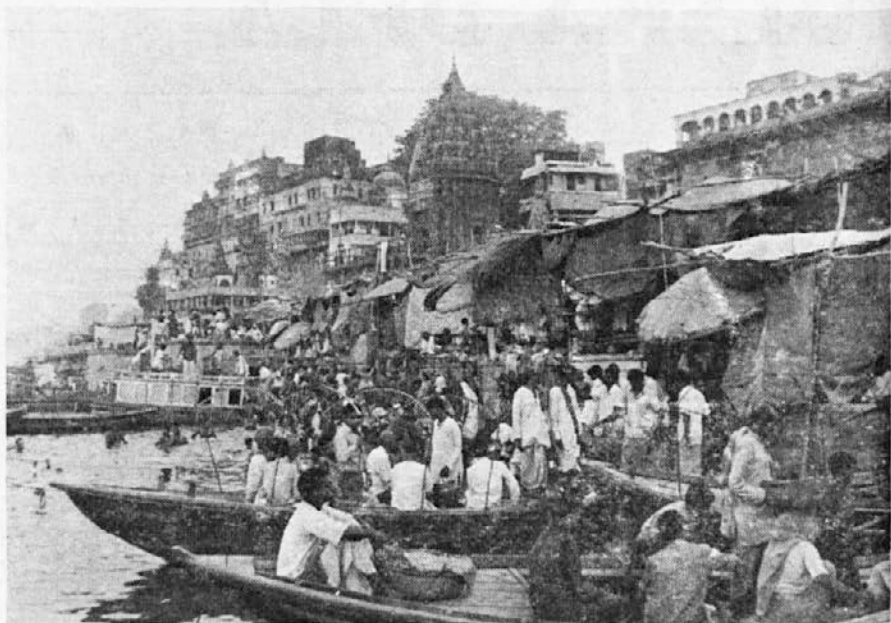
Pavel je znal izdelovati šotore iz kozje ali ka-
melje dlake. Dokler je bil v Korintu sam, je delal
kot šotorski rokodellec. Sila in Timotej sta mu
prinesla iz Makedonije denarno podporo od on-
dotnih bratov, pa je vsaj za nekaj časa delo pri
šotorih opustil. Ticij Just je bil spreobrnjenec iz
poganstva k judovstvu, zdaj je pripravljen poslu-
šati in celo gostiti Pavla. Med uspešnim oznanje-
vanjem "veselega oznanila" je Pavel začutil, da
mu grozi preganjanje. Sam Jezus se mu je pri-
kazal in ga opogumil.

V INDIJI IN NEPALU

Nadaljevanje vtisov
s potovanja v Evropo

piše

TOMAŽ MOZINA

Pobožni romarji si v reki Ganges perejo svoje grehe . . .

KOJ KO ME je ruski iljušin spustil na delhijsko letališče, sem bil obkrožen od kakšnih 20 taksijev. Kdo se jih ne bi ustrašil? Bilo je ob treh zjutraj, še trda noč, v tujem kraju, vroče kot v peči, Indijci pa so se pripravili med seboj, kdo me bo dobil. Predal sem se in dva temna, raztrgana fantalina sta me peljala v razbitem avtu v mesto, da poiščemo hotel. Kaj če zavijejo na stranpot? In vsa ta prtljaga! Kam naj bežim, če me oropajo . . . ? Delal sem se kar mogoče pogumnega in ukazoval sem jima s strogim glasom. Slišal sem bil, da so zelo spretni v tatvinah. Oddahnil sem se še v hotelski sobi.

Že prvi vtis Indije mi ni bil pogodu. Vročina, suša, siromaštvo, smrad, brezbržnost. Kako nespametno, da sem namenil Indiji kar par tednov! Toda hotel sem videti in spoznati to deželo brez krink, takšno, kakršna pač je.

Še kot deček sem večkrat poslušal zgodbe o bajni Indiji Koromandiji. Tam se cedi med in mleko, mi je verno razlagal par let starejši brat. Že tedaj sem se bil odločil, da bom to imenitno zemljo enkrat sam obiskal, pa se docela napil tega medu . . . Škoda, da sem si dal takšno obljubo!

Predno nadaljujem o svojem popotovanju in pripetljajih, naj na kratko predstavim to ogromno deželo — nekateri jo imenujejo subkontinent. Indija meri (skupaj s Kašmirom) 1,316.570 kv. milj in ima blizu 600 milijonov ljudi. Vsako leto se poveča prebivalstvo za 13 milijonov novih ust. V političnem smislu je Indija največja parlamentarna demokracija na svetu. Trenutno sestavlja federacijo 18 držav, vsaka s svojo lastno ustavo in upravo. Osrednjo vlado v New Delhiju vodi

gospa Gandhi, hčerka Nehruja. Ona je obenem vodja mogočne kongresne politične stranke. Prebivalstvo sestavljajo v glavnem Ariji na severu in temnejši Dravidi na jugu. Uradna jezika sta hindi in angleški. Največ ljudi pripada hinduistični veri, kristjanov je kakšnih 3%.

VEN IZ PRESTOLNICE

Že po enem dnevu mi je bilo dovolj te vroče, puste prestolnice. Pustil sem skoraj vso prtljago v hotelu in se zapeljal z vlakom ven. Le 3. razred je bil na razpolago — naš deseti bi bil nedvomno boljši. Vlak je bil nabito poln ljudi, pridelkov in . . . Še na vagonških strehah, kljub pekočemu soncu, jih je mnogo čepelo. Bil sem edini Evropejec. Dokazati sem hotel domačinom, da sem vsaj toliko močan in vsaj toliko vzdržim kot oni sami, če že ne več. Vlak je drvel proti jugovzhodu. Ko smo zapustili Agro, je pokrajina postala še bolj pusta in enolična. Vsepovsod suša, rjavkasta zemlja. Vroč veter je nosil prah. Temperatura neznošna — 115° F. oz. 45° C. Jezik mi je bil pilepljen, dihati se ni dalo. In ves ta drenj! Neki vojak, prestavljen je na vzhodno mejo s Kitajsko, mi je ponudil vodo iz blatnega lonca. Pograbil sem jo in pil; šele pozneje sem se spomnil prepovedi. Voda naj bo vedno kuhana! Naročil sem južino: Madras curry z rižem. Treba je jesti s prsti. Ne, raje sem brez jedi; teka tako ni. Še več ljudi smo pobrali na poti, večino brez vozniških listkov. Pa saj se tako nihče ne zanima: brezčutnost, brezdelje vlada. Skoraj vsi "potniki" so suhi, shirani in trpljenje se jim bere na licih. Oblečeni oz. ogrnjeni so v neke strgane halje, menda so bile nekdanje bele. Obutve nimajo in ne prtljage: le nekakšne cule. Podhranjeni otroci imajo

pravtako izpite, žalostne obraze. Nič govorjenja, nič živ-žava. Na postajah je še hujše. Reveži, berači, pohabljeni. Na peronu ležijo, žvečijo . . . Želodec se vam dvakrat obrne. Med ljudmi se gizdavo sprehajajo rebraste krave.

Luchnow, Allahabad . . . Že več kot dan in noč sem na tem vlaku in okolica je še vedno ista. Še lunina površina ne more biti tako brezupna! Pri Patni prečkamo reko Ganges. Tudi ta se je dokaj posušila. Še 14 ur in ustavi se bom v obmejnem mestu Rauxalu. Od tod vstopiš v južni Nepal. Vsi se dolgočasimo. V Darbhangi, v severnem Biharju, se predsedem v tkz. prvi razred, namenjen predvsem študentom in državnim uradnikom. Ti so bili bolj zgovorni in skoraj vsi so razumeli angleško. Postrani so me gledali, ker so mislili, da sem Anglež. Oddahnili so se, ko sem jim razložil, da sem rojen v Jugoslaviji in prihajam iz Avstralije. Nadlegovali so me, naj jim pomagam priti enim v prvo, drugim v zadnje omenjenih dežel. Otepal sem se jih, da me je jezik bolel. In zabrusil sem jim, naj prvo gradijo svojo deželo. Toda kaj bi; pobral sem naslove in oblubljal.

Oh, in kako soparno! Noč sem prebil kar na postaji. Stiskal sem torbo, vsak čas mi jo lahko kdo smukne. Kaj bi brez nje? Srečal sem par oropanih nesrečnežev.

V NEPALU

Mejo sem prestopil zgodaj zjutraj z rikšijem, nekakšnim tricikljem. Rešil sem se Indije vsaj za nekaj časa. Iz Birganja, že na nepalski strani, smo odrinili z busom. Edina cesta je, kam drugam naj vodi kot v prestolnico Katmandu. Cesta? Še naši gozdni kolovozi so boljši in širši. Prometa pa toliko. Še dobro, da je bil šofer eden od Sikhov iz Pundžaba, ki so cenjeni povsod kot najbolj drzni in sposobni vozniki. Daljina dobrih sto kilometrov nam je vzela cel dan. Smo se pa tudi ustavili dvajsetkrat — pred globokimi luknjami in pred ovčjimi čredami.

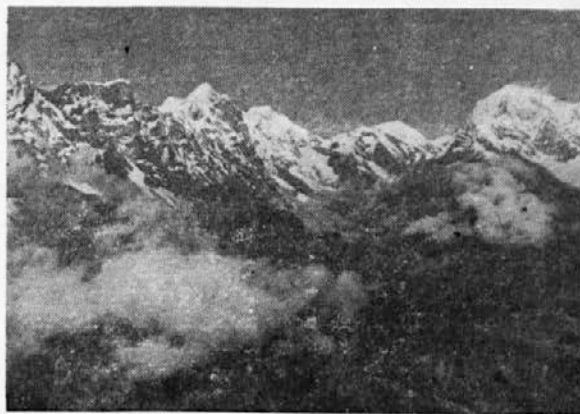
Nepal je po pravici gorsko kraljestvo. Meri 54.360 kv. milj, t.j. več kot Avstrija, Švica in še Slovenija skupaj. Prebivalcev ima okoli 12 milijonov, približno toliko kot Avstralija. Jugozapadni del dežele leži na visoki planoti, dočim se severovzhodni počasi vzdiguje vse do himalajskih očkav. Veliko več zelenja in drevja je tod.

Nepalci so razmeroma revni, skromni, toda prijazni ljudje. Preživljajo se s poljedelstvom; industrije je bore malo. Neki služijo kot vojaški najemniki, n. pr. slavni Gurkha. Govorijo svoj nepali jezik, podoben tibetanskemu. Tudi drugače sličejo Mongolcem. Opravljajo mešanico hinduističnih in budističnih obredov. Spomniti se moramo, da je bil Buddha rojen tukaj.

V preteklosti so deželi poveljevali samopašni Rana knezi. Leta 1955 je prevzel vajeti napredni kralj Mahendra. Danes je na prestolu njegov sin Birendra, ki se podobno zavzema za prosveto in dobrobit svojega ljudstva.

Glavno mesto Katmandu ima več kot četrt milijona ljudi. Leži sredi velike zelene doline, obkrožene z gorskimi vencmi. Prijetno okolico in vzdušje motijo postopači — predvsem mladi Američani in Japonci. Mamilom se predajajo. — Tudi to mesto se bohota s palačami, templji in pagodami. Zanimal me je še posebno muzej, ki zgovorno priča o zgodovini tega revnega, toda izkušenega in ponosnega ljudstva.

Nekega zgodnjega sončnega jutra sem poletel s še par izletniki v same himalajske vrhove. Videli smo Mt. Everest in še vso vrsto gorskih velikanov čisto od blizu. Kot da bi sedeli na njih. Na drugi strani grebena je Kitajska. Uživali smo veličastno krasoto. Sonce je počasi vzdigovalo svojo škrlatno krono. Beli oblaki so se podili ob temnejšem vznožju. (Dalje prihodnjič)

Himalajski očaki z nepalske strani

MELBOURNE GOSTUJE V SYDNEYU

DRAMSKA SKUPINA SLOVENSKEGA DRUŠTVA V MELBOURNU
bo nastopila z igro

“VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI”

v Sydneyu, če bo šlo vse po načrtih, v soboto, dne 30. septembra 1972
ob 7.30 zvečer v “Polish Hall”, Canley Vale.

Gostovali bodo na povabilo Slovenskega društva Sydney, ki bo tudi prevzelo skrb
za organizacijo nastopa.

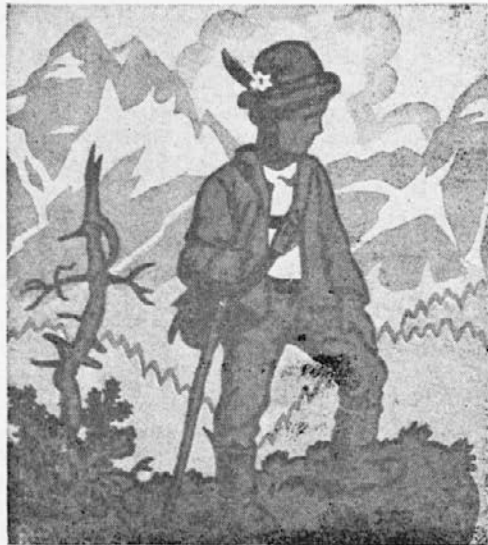
ŠIMNOV LIPE

Napisala Krista Hafnerjeva

Risbe: Maksim Gaspari

POVEST

(Nadaljevanje)

(8. NEVIHTA V GORAH)

Izpljunil je gosto, sluzasto slino in nadaljeval pot. V prsih mu je postajalo tesneje. Zrak je bil kot svinec. Jezik se mu je lepil na nebu. "Sto zlomkov", si je zopet govoril, "le kaj mi je danes? Saj se komaj vlačim. Ampak tistile oblak!" se je znova uzrl na nebo. "Veča se. To stoji. Če bi bilo kdaj drugič, bi rekel, da bo iz njega še lilo. Ampak zdaj ne bo. Zdaj bi lahko na nebu stale polne golide vode, ampak na zemljo ne bi padlo kapljice dežja. In živina nam že je poginja."

Skoraj zjokal bi se bil ob misli na živino.

Bil je že prav pod vrhom. Iskal je čredo, pa je nikoder ni našel. "Sususu", je klical, pa od nikoder se mu ni odzval glas. Preskakoval je skale in pečine in je prišel prav na drugo stran pobočja.

Medtem se je nebo stemnilo. Težki oblaki so ga prepredli. "Nevihta bo", si je govoril, "no, zdaj bo pa zares". Prvi blisk je preklal nebo.

Preplezal je strmo skalo. Pred seboj je zagledal ozko zelenico in na njej ovčke, ki jih je iskal. O, koliko jih je bilo in kako ljubke so bile! Nekaj mehkega mu je spreletelo dušo. Kakor one so bile, ki jih je vsako leto postavljaj pred jaselce, prav tako kosmate, samo večje seveda, in žive. Samemu sebi se je smejal in svojim neumnim mislim. Kje je še božič in kje so jaselce? Zdaj so tu gore in nevihta, ki ga bo vsak čas zajela.

Skočil je na zelenico in veselo zaklical: "Sususu".

Vse je ostalo mirno. Ovce so ležale na zeleni trati ko mrtve, tesno stisnjene druga ob drugo. Obšel je zelenico. Ozka je bila in je padala v globok prepad, sredi nje pa se je dvigala ostra, strma čer.

Skočil je v sredo črede in začel božati živalce drugo za drugo.

"O, revice moje", jim je govoril, "saj ste še žive.

No, zdaj bo zopet vse dobro. Vse vas rešim, prav vse. V dolino vas spravim, pa če bi moral vsako posamej na rami doli prenesti. In piti vam bom dal. Veste, tam doli je še velik snežnik. Tak ogenj bom zakuril kakor o kresu in sneg vam bom topil, da se boste do mile volje napile".

Ovčke so ga menda razumele. Počasi so se dvigale, zdaj ta, zdaj ona, in mu prišle lizat roke. Božal jih je in miloval, kakor bi bile zares njegove najdražje stvarce in kakor bi ga razumele, kaj jim govori.

Še jih je božal in jim milo govoril, ko je v zraku votlo zagrmelo. Istočasno so se vsule prve kaplje. V hipu so bile vse ovce pokonci. Vodnik, stari oven z zvoncem okoli vratu, se je postavil pred čredo in poželjivo vohal zrak. Oblizal si je z gobca prvo kapljo, ki mu je zmočila smrček, in oči so se mu prečudno zasvetile.

Prvemu gromu je sledil drugi in bliski so preprezali nebo od enega konca do drugega. Nenadoma se je vsula ploha, med njo pa je padala ko grah debela toča. Lipe se je grozil. Nevihta v gorah ga je zajela. Dostikrat je že slišal o njej, doživel pa jo je zdaj prvič. In to, kar je doživel, je bilo pravo peklo. Bliski, dolgi in široki, so preprezali nebesni svod, treski so udarjali ob pečine, strela se je lomila ob skalah, odmev je potrojil divje bobnenje, vmes pa je tolkla Lipeta težka toča. Preko obraza se mu je poredila kaplja krvi, ostra toča mu je prebila kožo. Iskal je zavetja, da bi si zavaroval svoj obraz. Toda okoli sebe je videl le preplašene ovce, ki so zbegane skakale sem in tja in kakor on iskale zavetje. "Sveti Bog", ga je mahoma presunilo, "kaj če zdrve v prepad?"

Iskal je starega ovna vodnika in ga klical, toda divje grmenje mu je dušilo glas. Stari oven pa je divjal pred njim naravnost proti robu planince in vsa podivjana čreda za njim. "Sususu . . .", je vpil Lipe iz vsega grla, pa zaman. Skočil je do vodnika in ga ujel za rogove že prav ob robu prepada. Odpeljal ga je nazaj na sredo zelenice.

Tedaj se je znova užgal blisk in šinil Lipetu prav mimo oči. Oven se je divji postavil na zadnje noge in se mu skušal iztrgati. Široko razkoračen ga je držal Lipe z vso močjo. Pa je skoraj uvidel, da dolgo ne bo vzdržal. "Kakor vrag je ta žival", si je govoril. "Ubil bi ga, če bi vedel, da rešim s tem ostale ovce." Že je iskal, kam bi ga treščil ob pečine, da

bi mu razbil glavo. Mahoma pa mu je šinila v glavo druga misel. V žepu je imel močno vrvo. Izvlekel jo je in jo otvezel ovnu okoli vratu, sebi pa si jo je ovil okoli pasu. "Zdaj te imam, rogač divjji", je govoril ovnu, "zdaj le divjaj, ne boš mi več kos."

Pa mu je bila zbesnela žival vendarle kos. Ko je znova treščilo, je oven poskočil, da je Lipetu spodneslo nogi in mu je zmanjkalo tal. In zdaj se je pričel ples, strašen in pošast n, ples divje živali z brezmočnim človekom sredi divjega plesa zbesnele narave. Oven je divjal preko ravnice in vlačil za seboj ubogega pastirja že vsega krvavega. Za njim pa so se zgrinjale zbegane ovce v živem klopčiču. Zdaj sem, zdaj tja je šla divja gonja.

"Vsega je konec, o ti moj ljubi Bog, vse je izgubljeno", je sklepal Lipe svoje življenje. Vendarle pa ni odnehal in se je opiral z nogami ob tla in iskal cpore. Butnil je ob skalnato čer, zabliskalo se mu je pred očmi, toda zavesti ni izgubil. Z rokami je zgrabil in objel skalo. "Hvala Bogu, rešeni smo", se mu je izvilo iz obupane duše. Oven je začutil sunek ter je obstal. Za njim se je ustavila vsa čreda.

Kot klop se je držal Lipe čerj. Oven se je še dalje zaganjal kvišku, natezal vrv, toda Lipe čeri ni izpuštil. Vrv ga je ostro rezala v pasu, on pa le ni odnehal. Moj Jezus, zdaj mora vzdržati, zdaj mu je sam ljubi Bog poslal pomoč. Tesno je prilepil glavo ob čer, da bi si vsaj cbraz zavaroval pred silovitimi udarci toče.

Še enkrat je treščilo z vso silo. Prav nad glavo je čutil močan pritisk in potem ni ničesar več videl, ne slišal.

Ko se je zavedel, se je nevihta že zdvijala. Še je treskalo in grmelo, vendar že bolj v dalji, in toča je ponehala. Na zemljo je padal pohleven dež in jo napajal. Ovce so mirno ležale okoli Lipeta in srebale iz zemlje blagodejno mokroto. Poživljene so bile in nov blesk je odseval iz oči.

Stari oven je ležal ob njem še ves omamljen, kot ubit. Zraven se je bila stegnila ovca. Lipe se je sklonil nad njo. Vsa je bila ožgana od bliska. Videl je, da je mrtva. Strela je bila udarila vanjo. Njen puh je onesvestil Lipeta in omamil starega vodnika.

Ko se je proti večeru vračal Lipe ves premočen, razčapan in zbit z vrha na planino, je bil sam s seboj zadovoljen. "Zdaj sem okusil planine", je razmišljal. "Vsi vrugi plešejo po njih, pa vendar sem jim bil kos, jujuhuhu!"

Njegov vrisk je slišal Joza in mu veselo odjeknil.

"No, zares te je zdelalo", ga je pozdravil, ko sta se znašla pri luži sredi pašnika. "Ampak ovce si pa vendarle rešil. Seveda si jih. Iz oči ti berem. Ej, nevihte v gorah, to ti je peklo! No, saj pravim in potrdim, fant od fare si, da si vztrajal. Ampak preveč si ne domišljuj zaradi tega. Kako pa je bilo s strahom, a? Ali te je bilo kaj strah?"

"Ne vem", je Lipe trudno odgovoril. "Ovce so me gonile sem in tja in res nisem imel časa misliti, če me je strah ali ne".

9. MOŽ IZ SANJ

Lipeta je hoja v goro in boj z naravo in razdivjanimi živalmi zdelala. Komaj se je privlekel do kočice, že se je spravil v posteljo. Mrzlica ga je tresla, rane so ga peklo in v glavi mu je šumelo. Joza mu je skuhal čaja iz gorskih zelišč in odšel, da pomolze živine.

Lipe je osal sam. Noč se je že delala in v koči je vladal somrak. Le napol je razločil stvari. Same pošastne sence so bile okoli njega in so se mu grozno režale. Kamor je pogledal, povsod je videl razjarjenega ovna, ki se mu je divje pačil in mu nastavljal rogove.

Potem je zaspal. Sanjal je: sam je bil v koči in zvezan. Ni vedel, kdo ga je zvezal in zakaj. Potem se je priplazila skozi vrata senca. Razločno jo je videl. Moški je bil. Utrujen je sedel za mizo in si z levico podpiral glavo. Desnico je položil na mizo. Lipe si jo je ogledal in je videl na spodnji lakti široko rano. Kri je v curkih tekla iz nje.

Mož je nekaj časa sedel, potem pa je vstal in se približal Lipetovi postelji. Odvezal mu je robec, s katerim si je bil Lipe obvezal ranjeno roko. Vrnil se je nazaj k mizi in je začel z robcem sebi zavezovati roko. Stiskal in stiskal je roko, da bi ustavil kri, pa vselej, kadar je pritisnil na žilo, mu je nevidna sila

spodnesla roko, ki je držala robec. Lipe je hotel vstati in zavezati možu rano. Toda trdne vezi so ga držale, da se ni mogel ganiti. Napenjal se je in napenjal — in res so vrvi počile.

Zbudil se je. Zdaj so mu bili možgani že čisti. Trepet in omotica je bila izginila iz telesa. Obšlo ga je blaženo ugodje. Odprl je oči, pa jih strahoma zopet zaprl. Ni vedel, ali bdi ali še vedno sanja. Znova je odprl oči in zdaj je jasno videl, da ne sanja. Pri mizi je sedel visok možki in si zavezaval ranjeno roko. Obraz je imel zamazan s črnimi sajami, da ga Lipe ni mogel spoznati. Lipe je prestrašen vzkliknil. Tedaj je mož pogledal kvišku in videl, da je Lipe zbujen. Stopil je k njemu in mu ponudil roko. Lipe je razumel prošnjo. Dvignil se je na postelji in zavezal tujcu ra-

njeno roko. Tujec je prikimal, nato pa se je nagnil fantu prav do glave in šepnil: "Jesti".

Lipe mu je z roko pokazal na polico nad posteljo. Tujec se je z zdravo roko stegnil nanjo in dosegel velik kos kruha. Pohlepno ga je vzel in ga stisnil na prsa za srajco. Nato se je znova vrnil k Lipetu, položil prst na usta in šepnil: "Molči! Le besedico zini o tem, kar si videl nocoj, pa ti zavijem vrat". Glas je bil pridušen in Lipe je v strahu zamižal. Ko je zopet odprl oči, skrivnostnega tujca ni bilo več v sobi.

Drugo jutro se je zbudil svež in zdrav. Rane ga niso več skelele. Mrzlica je popustila in trudnost mu je izginila iz udca. Pretegnil se je na trdi postelji in ker je bilo še zgodaj in je Joza še spal, je začel razmišljati o včerajšnjem dnevu. Ves boj na planini mu je bil zopet pred očmi. In potem se je domislil nočnih sanj.

Čudne sanje so bile to in mrzlo ga je streslo, ko se jih je spomnil. Pogledal je okoli sebe in je v medlem somraku opazil na mizi temne lise. Poskočil je in v trenutku je bil pri mizi. Res, bila je pokrita s krvavimi kapljami. Streslo ga je. Ozrl se je še na polico. Bila je prazna.

Zdaj je vedel, da ponoči ni sanjal.

Joza ga je opazoval skozi priprte veke.

"Ubogi fant", je zamrmral "še vedno se ti blede".

Lipe se je ustrašil, ko je videl, da je stari pastir zbujen in ga opazuje. Že mu je hotel povedati, kaj je ponoči doživel. Toda spomnil se je tujčeve grožnje.

"Saj se mi nemara res", je pritrdil pastirju.

"Privide si imel ponoči, kaj ne?" ga je spraševal stari pastir dalje. "Čudnega moža si videl, iz roke mu je kapljala kri in ..."

"Za Boga, Joza", je zavpil Lipe, "torej je res".

"Res", je rekel Joza. "Toda molči, pravim tudi jaz. In ne sprašuj, kdo je bil. Bi ne bilo dobro zate. Bolje je, če ne veš". (Dalje prihodnjič)

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI": \$10.— Lenčka Ambrožič; \$7.— Danilo Marinič, Stana Lovkovič; \$6.— Jože Petrič; \$5.— Mary Stuček; \$4.— Alojz Kučan; \$3.— Helena Žitko, Franc Žičkar, Jože Kostevc, Franc Stare, Jožefa Berginc, N. N. (NSW); \$2.— Alojz Penca, Anna Rezelj, Maks Krajnik, Franc Tomažič, Ivan Kobal, Janko Menič, Pavla Bernetič, Vinko Joželj, Anton Valher; \$2.50 Alojz Markič; \$1.— Rev. I. Tomažič, Stanko Vatovec, Marija Umbrazunas; \$0.45 Marija Gril.

P. STANKO PODERZAJ, INDIJA: \$10.— Stanko

Andrejašič, Julka Mrčun; \$6.— Mirko Cuderman; \$5.— M. J. (Vic.); \$2.50 Alojz Markič.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$10.— N. N., N. N. (za lačne); \$6.— Marija Gorjanc, Milka Hervartin; \$2.50 Alojz Markič; \$2.— Marija Cvetko; \$1.— Martin Venier (za lačne), Anton Venier (za lačne), Rikarda Koloini.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$5.— Jože Petrič; \$4.— Viktor Čuček; \$2.— Adrijana Kobal, M. Sever.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$10.— Julka Mrčun; \$2.50 Alojz Markič; \$2.— Slavko Ovčak.

PREDMET, MEDMET, PROMET

PEPE METULJ

NEDAVNO SEM BRAL, če se ne motim, v eni Trstenjakovih knjig: "Predmet je vse, kar vidim pred seboj, ko odprem oči. Ljudje, živali, hiše, drevesa, stvari, reči sploh."

Morda nisem točno navedel. Pišem iz spomina. Pa nič za to. Glavno je, da povem: jaz se s tem ne strinjam. To bi se reklo: če mižim, je vse okoli mene prazen nič, ko pa odprem oči, brž nekdo "nameče" v ta prazen nič vse mogoče vidne reči — in to naj bodo "predmeti"?

Vsi vemo, da ni tako. Vse tisto je pred menoj tudi kadar mižim. Ko odprem oči, sem jaz tisti, ki "meče" — namreč svoje poglede na stvari, ki so bile ves čas tam. Nihče pa ni "nametal" predmetov predme.

Pisal sem nekemu slovenskemu jezikoslovcu v Ameriko in ga vprašal, kako on misli, da smo Slovenci dobili besedo "predmet". Misli, da smo jo pobrali iz latinščine: *objectum*. Tam jo je pobrala tudi angleščina: *object*. Pa to je oboje enako napačno kot naš predmet. Opozoril me je na nemščino, ki ima pametno besedo: *Gegenstand*. To se pravi: ko odprem oči, stvari pred menoj **stoje**, in to je pravilno.

Vendar ta ameriški učenjak misli, da se ne da več pomagati. Slovenci bomo pač ostali pri predmetih, ne bomo na novo iz nemščine kaj pobirali. Verjetno ima prav.

Jaz sem pa stvar le še naprej žulil in sem se spomnil na našo besedo "samostalnik". V našem Pravopisu je zanjo tudi latinsko ime: *substantiv*. Če hočemo biti dosledni, moramo besedo spremeniti v "predstalnik". Neumnost, boste rekli. Zakaj pa potem samostalnik ni neumnost, vprašam.

Medmet. — Tej besedi dajem vso veljavo. Medmeti so besede, ki same na sebi nič ne pomenijo, pa jih mečemo vmes med druge besede, ko govorimo ali

pišemo. Oh, joj, hentaj, juhu, tetete, pri mišji duši — in tako naprej. Jaz sem se na poseben način seznanil z medmetom, preden sem pogledal v kakšno slovnico. Imeli smo soseda, ki je imel navado reči: "Tri sto tavžent hudičev!" Naša stara mati so mislili, da je to kletev in greh, zato so ga svarili. Ker ni pomagalo, so vprašali župnika. Ta je rekel: "Veste, mati, če je tako besedičenje samo medmet, ni nič greh." Naša stara mati so se potem posvatovali s соседom, če je njegov "tri sto tavžent hudičev" medmet ali kaj drugega. Sosed o medmetu ni dosti vedel, ali pa nič, pa je ostalo neodločeno. Naša stara mati so pa le hoteli imeti zadnjo besedo in so rekli: "Veš, ljubi sosed, če tistih tvojih 'tri sto tavžent hudičev' niso grehi, lepi pa niso, prav grdi so." Naenkrat se je tudi sosedu zazdelo to grdo, pa je rekel: "Prav imate, ljuba sosedka, bom pa zanaprej drugače klel, ko mi že očitane kletev. Bom pa vselej rekel: tri sto tavžent črnih medmetov!" — "To pa le reci", so rekli naša stara mati, "takoj v nedeljo te bom župniku pohvalila . . ."

Promet. — Prav tako obsodbe vredna beseda, kot predmet. V njeni drugi polovici vidimo, da je tudi v njej nekaj "metanja". Met — kaj je to? Pravopis pravi, da je met toliko kot lučaja. Kje pa v "prometu" opazimo kaj lučanja ali metanja? No, morda na morju, ko vihar meče ladjo tako in tako. Ali pa v zraku, ko vetrovi premetavajo letalo. Na tleh pa takega premetavanja ni, samo premikanje in gibanje sem in tja. Zapisal sem: premetavanja. Če že mora biti v prometu kakšno metanje, je pač premetavanje, ne pa prometavanje. Kdo je pa še kdaj rekel: drva prometavam? Zato obsojam besedo promet — dajmo ji obliko: premet. Bolje bi pa bilo, če bi rekli: premik, pregib.

Kaj pravite k moji jezikoslovščini?

Gorenjski
motiv

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

SLUŽBE BOŽJE

- Nedelja, 17. sept., (XXIV. zelena)**
9.30 in 11.30 Merrylands.
6.00 p.m. Canberra (Garran)
- Nedelja, 24. sept., (XXV. zelena)**
9.30 in 11.30 Merrylands.
- Nedelja, 1. oktobra, (XXVI. zelena)**
9.30 in 11.30 Merrylands.
10.30 Croydon Park
- Nedelja, 8. oktobra, (XXVII. zelena)**
9.30 in 11.30 Merrylands.
5.00 pop. Wollongong
- Nedelja, 15. oktobra, (XXVIII. zelena)**
9.30 in 11.30 Merrylands.
6.00 p.m. Canberra (Garran)

Poleg nedeljskih sv. maš, je večerna maša vsako soboto ob osmih. Pri tej se v sydneyjski nadškofiji že lahko zadosti za nedeljsko dolžnost. Prav tako bo sv. maša zopet na prvi petek. Druge dni (kadar ni večerne maše), pa je vsakdanja maša ob deset minut pred sedmo uro zjutraj. — V petek, 29. sept. praznuje naš zavetnik sv. Rafael (skupaj z ostalima nadangeloma) svoj god. V Veselovem ga bomo praznovali na nedeljo, 1. okt.

KRSTI

Peter Lapornik, Wagga Wagga. Oče Adolf, mati Matilda, roj. Babšek. Botrovala sta Emil in Katarina Goranec — Merrylands, 29. julija 1972.

Robert Videc, Merrylands. Oče Jože, mati Ana, roj. Lesjak. Botrovala je Angela Liliija — 12. avgusta 1972.

Mario Viktor Novak, Bellambi. Oče Viktor, mati Dragica, roj. Ilijaš. Botrovala sta Aleksander in Albina Kuret. Wollongong, 13. avgusta 1972.

David Robie Šturm, Dapto. Oče Alojzij, mati Marica, roj. Obžetič. Botrovala sta Jože in Jožica Novak. Wollongong, 13. avgusta 1972.

POROKA

Ivan Langof, iz župnije Št. Lenart (Brezice) in **Angelina Jaramillo**, San Domingo, Filipini. Priči sta bila Dušan in Aleksandra Lajovic — Merrylands, 5. avgusta 1972.

SESTRE SO TU — HVALA BOGU. — Sydneyjska skupnost jih je pozdravila pred službo božjo v nedeljo 30. julija. Mirijam Bavčar, ki sta jo spremljala Andrej Kobal in Peter Šarkan, jim je izrekla dobrodošlico in nato vsaki podarila šopek cvetja. Sestra Mirjam je pri maši brala prvo berilo; nato smo se jih spemnil tudi s posebno željo pri prošnjah vernikov. Kot simbol njune pripravljenosti za delo in žrtve v prid naših rojakov, sta sestri prinesli darovanjske darove k oltarju. — Sestri sta marljivi kot čebelici. Vedno sta pri delu: najsiho v cerkvi, zakristiji, pisarni, pri šivanju, pranju, likanju ali čiščenju. Pa tudi obiskovanje bolnikov je na njihovem dnevnem sporedu.

Sestri sta za Veselovo in za našo slovensko skupnost res zlata vredni. Komaj nekaj tednov sta tu, pa se je lice Veselovega v mnogočem spremenilo. Sestri sta vedno pripravljene prijazno sprejeti naše rojake in jim razkazati našo novo cerkev ter nuditi prijazno besedo. O tem naj se vsak osebno prepriča.

SLOVESNOSTI V MERRYLANDSU. — Poleg že omenjene slovesnosti sprejema sester v Merrylandsu, sta kmalu nato sledili še dve. V nedeljo, 27. avgusta je sestra Mirjam ponavljala za dve leti svoje redovne obljube. Prve obljube, ki jih je naredila po končanem dvoletnem noviciatu za tri leta, so ji potekle ravno dne 27. avgusta. Srečni smo bili, da smo lahko prisostvovali slovesnosti redovnih obljub. Mnogi, verjetno velika večina navzočih, so bili prvič priče tega obreda. Najprej je bila procesija iz samostana v cerkev. V procesiji so bili ministranti, sestri, oba patra in otroci, ki so pozdravili p. Bernarda. Takoj po vstopni pesmi so se približali oltarju Mirjam in Bogdan Bavčar ter Andrej Kobal. Čestitali so p. Bernardu za njegove jubileje v tem letu, ki so: 80-letnica rojstva, 60-letnica redovnih obljub, 57-letnica mašništva (in še za godovni dan pred enim tednom). Mirjam je jasno izgovarjala pozdravne besede v mikrofoni, da je vsa cerkev razumela (niti najmanjšega šuma ni bilo slišati po cerkvi,

ker so vsi pozorno poslušali). Ob koncu so otroci izročili patru šop krasnih rdečih nageljnov. — Po evangeliju pa je pristopila sestra Mirjam in obnovila obljube evangeljskih svetov ubošva, čistosti in pokorščine. Obljube je sprejel p. Bernard v imenu Cerkve, sestra Ksaverija pa je zastopala Kongregacijo frančiškank Brezmadežne, katere članici sta obe sestri. Med mašo je prepeval mešani pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja. Poleg nekaj krasnih umetnih pesmi je pri darovanju zapel tudi priložnostno "V raju blaženem . . .", ob koncu maše pa tudi priložnosti primereno Zahvalno pesem. — Vsem navzočim bo ta dvojna slovesnost gotovo ostala v lepem spominu.

VESELOVO. — Napredek sicer ni šel tako hitro po napovedani poti in še sedaj nimamo dobrotnika za križ ob oltarju, "concertino" steno za oltarno zaveso, preprogo od oltarja do vrat, parket v razredu; potreben je tudi dodatni dobrotnik za nov tabernakelj. Večino je vsote v ta namen je že pred tremi leti daroval nek dovtrotnik. Potrebni je še 150 dolarjev. Poleg tega so tudi zvonovi skoro v celoti še neplačani. Prav tako je nujno potreben zračni čistilec in tudi stroj za čiščenje parketa. — Kdor bi bil pripravljen pomagati v celoti za posamezne zgoraj omenjene stvari ali pa prispevati del za njih nakup, naj se javi. Vsak dar bo hvaležno sprejet . . . V pretekli številki sem omenil glede brezobrestnih posojil od rojakov v znesku sto dolarjev. Zaenkrat se je javil en sam rojak. **Bomo vendar našli vsaj par ducatov takih rojakov?** Ali ste res tako na slabih finančnih nogah? Bliža se čas, ko bo treba odšteti prvi obrok posojila banki v znesku \$2400. Dobrotniki, na plan! — Eden rojakov mi je dal pameten nasvet, naj bi Slovenska društva v Avstraliji napravila vsaj po eno družabno prireditev z namenom, da z dobičkom pomagajo slovenski cerkvi v Merrylandsu. **S tem bi pokazali lepo mero solidarnosti in bratske edinosti.** Zanima me, kako kaj odborniki čitajo "MISLI" in kako jim bo uspelo prodreti s to idejo na društveni seji?!

SLOVENSKA KARITAS

Vas vljudno vabi na

DRUŽABNO PRIREDITEV

ki bo v soboto, 7. oktobra 1972,
ob osmi uri zvečer
St. Francis Hall, Paddington
Igra priznani orkester "JADRAN"
Čisti dobiček je zopet za cerkveni
gradbeni fond v Merrylandsu.
Vabljeni in dobrodošli!
P. Valerijan

Častiti naši sestri!

Kako smo vsi veseli,
da Vaju je dobri Bog poslal med nas!
Res dolgo smo Vaju čakali,
a zdaj se je naša želja izpolnila!
Zato Vaju toliko bolj prisrčno pozdravljamo!
Pozdravljajo Vaju tudi naši starši,
naši bratje in sestre.
Pozdravljajo Vaju še posebej
naši bolniki in onemogli rojaki!
Vsi, prav vsi smo potrebni Vajine pomoči:
od našega patra Valerijana pa prav do
najmlajšega slovenskega otroka.
Kaj ne, da nam bosta pomagali?
Saj vesta, da se moramo še dosti učiti, peti in igrati.
Ne smemo pozabiti materinega jezika!
Hočemo ostati dobri in verni slovenski otroci!
Dosti dela in skrbi bosta imeli z nami.
A dobri Jezus, ki je zelo zelo bogat,
Vama bo vse poplačal!
Bog Vaju živi, častiti naši sestri!

(Iz pozdrava sydneyjskih otrok)

Pri Sv. Rafaelu ob
priliki ponovitve obljub
novodošle s. Mirjam

Z Vseh Vetrov

V SALZBURGU se pripravljajo na obhajanje 1200-letnice, kar je bila zgrajena prva stolnica (leta 774), ki je obenem najstarejša cerkev v Avstriji. Zgradil jo je sv. nadškof Virgil, irski misijonar, ki ima zasluge tudi za nas. On je poslal svojega kornega škofa sv. Modesta med naše prednike na Koroško. V Salzburgu bodo ustanovili poseben muzej, ki naj bi bil spomenik te visoke obletnice krščanstva dežele.

ST. VINCENT DE PAUL SOCIETY je bila nekdanja znana v naši domovini pod imenom **Vincencijeva konferenca**. Je ena izmed najbolj znanih svetovnih verskih ustanov za podpiranje ubogih. Zbirajo pomoč v denarju in blagu in deli med potrebne. Člani in članice ustanove pa žrtvujejo še več: dajejo ustanovi tudi svoje delo in čas. Načelo ustanove je, da je treba potrebnim pomagati osebno, ne samo uradno, kot delajo navadno vse državne dobrodelne ustanove. St. Vincent de Paul Society praznuje letos 50-letnico, odkar je začela delovati tudi v Avstraliji. Prva njena postojanka je bila v Newtownu pri Sydneyu. Danes ima po vsej Avstraliji nekaj nad sto postojank.

GIBANJE "OGNJIŠČARJEV" — Movimento Focolare — je že nekaj let precej znano tudi v Sloveniji. Nima kot tako nič opraviti z mesečnikom **OGNJIŠČE** v Kopru, čeprav ga list od časa do časa omenja med drugimi dobrimi ustanovami, ki so priporočila vredne. Gibanje Ognjiščarjev je čisto laična ustanova, ne kakšen samostanski red. Med svojimi člani pogloblja versko znanje in se trudi za bratske in sestrške odnose med ljudmi. Ustanovila je gibanje v Italiji po vojni neko **CHIARA LUBICH**, ki po prednikih gotovo ni Italijanka. Še živi v Italiji. Novo je to, da je to ženo melbournski nadškof Knox uradno povabil na evharistični kongres. S tem ji je dal priznanje, da je njeno delo v popolnem soglasju z nameni kongresa. V Avstraliji imajo Ognjiščarji — bolje rečeno: Ognjiščarke, ker so po večini dekleta, svojo ustanovo v Kew, Vic. Izdajajo tudi svoj mesečnik **FOCOLARE NEWS**.

V **ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE** je nekako 15 milijonov ljudi na javni podpori — "welfare". Njihovo število je samo v enem letu naraslo od 10 do 20 odstotkov. Tako je država izdala v letu 1971 za javne podpore blizu 18 bilijonov dolarjev. Leto poprej je pa šlo v ta namen le kakih 14 bilijonov. Med podpiranimi iz javnih virov je zelo visoko število brezposelnih. Iz vsega tega bi se dalo sklepati, da je Amerika socialno silno lepo urejena. Toda neki komentator veliko pove, ko pravi: Ako bo javna podpora še naprej tako naraščala, kmalu ne bo več človeka, ki bi hotel delati . . .

GEORGE McGOVERN, ki bi rad postal ameriški predsednik, obeta, da bo sedanje ameriške javne podpore vse preuredil, ako ga izvolijo za predsednika. Pod njegovim predstvom ne bo več bogatih in revnih, zakaj on bo vzel bogastvo bogatim in ga dal revnim. Javne podpore bo država dajala le še takim, ki niso zmožni dela in zaslužka. Brezposelnih, ki so sicer dela in zaslužka zmožni, ne bo več. Visoki zaslužkarji, ki jim letni dohodek seže v sto tisoče, bodo krepko obdavčeni — tudi do 77% svojega "zaslužka".

Tako v svojih govorih obeta McGovern — če ne bo ostalo samo pri obljubah . . .

REDNE IN PRAVE ŠKOFIJE je Vatikan ustanovil v tistih pokrajinah Poljske, ki so pred vojno spadale pod Nemčijo. Rečeno je bilo doslej, da nove meje še niso mednarodno priznane, zato morejo škofje v tistih krajih biti samo administratorji, nekako začasno nastavljeni. Zadnje čase se je zahodno nemški kancler Brandt teliko dogovoril s Poljsko in Sovjetijo, da so meje kolikor toliko priznane od obeh strani. Vatikanu se je zdelo to dovolj, da je ustregel poljskim škofom, ki so že davno pritiskali, da naj se to zgodi. Vatikan se je s svojo odločitvijo zameril tistim v zahodni Nemčiji, ki so politično v opoziciji zoper Brandta i njegove načrte. Opozicija je sicer zelo močna, vendar se je Vatikan ni ustrašil.

JE ZDAJ KOPERSKA ADMINISTRATURA škofa Jenka na vrsti? Ozemlje njegove apostolske administrature, kot se uradno imenuje, je pred vojno spadalo pod tri škofije: Gorica, Trst in Reka. Bilo je pod Italijo. Današnje meje med Italijo in Jugoslavijo na tem ozemlju so nastale leta 1954 na podlagi "londonškega sporazuma" o delitvi STO — Samostojnega Tržaškega Ozemlja. Rečeno in zapisano je bilo, da dobita obe državi vsaka svoj del v administracijo, ne v dokončno posest. Vendar sta kmalu obe raztegnili suvereno oblast vsaka na svoj del in vsaj molče je to delitev priznal ves svet. Kljub temu je Italija ostala pri trditvi, da ji mora nekoč pripasti tudi zona B tržaškega ozemlja. Z ozirom na to stališče Italije, Vatikan čaka z odločitvijo v zadevi Kopra in škofa Jenka. Po odločitvi na Poljskem to čakanje menda ne more biti več upravičeno.

ALI BO PAPEŽ ODPSTOPILO? Papež Pavel bo odstopil, ko bo v septembru 75 let star. Papež ne bo odstopil, ko bo 75 let star. Taka vprašanja in take trditve smo brali v svetovnem tisku že kakšno dobro leto. Nekateri so vedeli celo povedati, kje bo preživel svoj "penzije". Papež sam na vse to menda ni še nič odločilnega rekel, drugi "vatikanski viri" pravijo, da je vse to prazno ugibanje. Bilo bi res nekaj zelo novega, če bi papež odstopil. Ni čudno, da časnikarji pre-

žijo na tako možnost. Bilo bi tudi "novega" pisanja brez kcnca in kraja. Morda pravi cirkus.

O P. STANKU PODERŽAJU piše v angleškem jeziku kalkutski list **The Herald**. Poroča, kako je pater v svoji fari "na kmetih" blizu Kalkute organiziral neke vrste udarniško delo. Nujno potrebno je bilo zgraditi ceste, mostove, poglobiti struge rek in še kaj. Ob povodnjih je bila vsa okolica zalita z vodo in ljudje so jo morali da pasu gaziti, če so hoteli kam priti. Pater je nagovoril ljudi v svoji fari: katoličane, muslimane in hinduje, da so se skupno zavzeli za udarniško delo. Večje skupine vseh treh ver so izmed sebe izvolile po tri voditelje dela, vsak od treh je druge vere. Delo odlično napreduje. Ljudje tudi sami zbirajo med seboj potrebno gradivo in denar, veliko pomaga tudi **CARITAS INDIA**. Pri vsem tem velikem podjetju se je naš misijonar izkazal za izredno uspelega organizatorja. Sam pa zdaj nima pri stvari posebnega posla, udarničarji se samo tedaj zatečejo k njemu, če treba rzsoditi kako pritožbo ali nesporazum.

PATER PODERŽAJ tudi sam omenja to veliko podjetje v svojem pismu na **MISLI**, ko obenem pošilja iskreno zahvalo za prejete darove. Za eno samo novo cesto so udarniki podrli kakih 4.000 dreves, med njimi kar tisoč kokosovih palm. Tudi kako hišo, ki so seveda tam vse iz ilovice, ljudje radi žrtvujejo, češ: hišo si bomo že drugje zgradili, prepotrebne ceste pa ne moremo. Pater se čudi, zakaj največje nasprotovanje temu delu prihaja od protestantov in komunistov. Kaže, da "ekumenski" duh še ni segel med protestante v Indiji. Bo treba še dokazovati, da bi bilo bolj prav pomagati, ne nasprotovati.

UPOKOJENI ŽUPNIK JURIJ TRUNK v San Francisku bo 1. septembra dosegal svoje 102. leto življenja. Nič ni slišati, da bi ga kaj oviralo na poti do tega. Je še vedno čvrst in svojo starost odlično prenaša. Samo to se ne more več reči o njem, kot smo doslej dostavljali: še vedno piše svojo tedensko kolono v clevelandskem **Amerikanskem Slovencu**. Bo že nekako leto dni, odkar te kolone ni več. Morda je zato ni, ker ni več potrebno agitirati za mejo na Odri. Saj je Willi Brandt potegnil z g. Trunkom, čeprav verjetno njegove kolone ni bral ...

VLADNA POMOČ KATOLIŠKIM ŠOLAM v Avstraliji je zdaj splošno sprejeta, dasi se še vedno oglašajo tudi nasprotniki. Vse politične stranke, enako federalna ter državne vlade vsaj v načelu sprejemajo to zahtevo. Gre le za način in višino raznih podpor. Komaj deset let je tega, ko je stavka katoliških šol v Goulburnu in Camberri z vso resnobo opozorila odgovorne kroge na krivico, ki se katoličanom godi. Danes je pa že nevarno, da si vlada in opozicija skočita v lase z očitki, kdo je bolj naklonjen vladni podpori katoliškim šolam in kdo manj.

O POGOSTNIH STAVKAH v Avstraliji piše glasilo adelaidske nadškofije: Nesrečne stavke povzročajo velike neprijetnosti prebivalstvu in tudi težke probleme. Toda tisti med nami, ki štrajke brez premisleka samo obsojajo, naj bi vedeli še kaj drugega. Za večino stavk tiči občutek delavstva, da ga delodajalci izžemajo, zato seše po edinem orožju, ki ga ima — po štrajku. Dokler bodo razni poglavarji v državah govorili o naraščanju cen in se zoper to pritoževali, nič pa ne rekli zoper ogromne dobičke profitarjev, tako dolgo bo ta občutek med delavci ostal. Da ta občutek rdeči delavski voditelji temeljito izrabljajo v svoje namene ter jim mnogi navneži nasedejo, je pa tudi res. Obljubljajo veliko, kaj dajo, pa dobro vedo vsaj naseljenci iz dežel komunističnih diktatur.

KNJIGA SPOMINOV izpod peresa kardinala Mindszentyja, o kateri smo poročali v marčevi številki, po vsej verjetnosti ne bo izšla. Vsaj ne za časa kardinalovega življenja. Tako pravi poročilo iz Dunaja, kjer zdaj živi madžarski kardinal. Ko se je Vatikan pogajal z rdečo madžarsko vlado za kardinalov odhod na svobodo, je bil namreč eden pogojev tudi ta, da kardinal ne bo dajal nobenih javnih izjav ali izdal v tisku kar koli z ozirom na svoja doživetja pod komunizmom. Torej **molk** — visoka cena za teh nekaj let svobodnega življenja, ki so ostala mučencu po letih zapora in krivične sodbe ter vseh muk in ponižanj. Pogoj, s katerim kljub osebnim svobodi kardinal še ni svoboden. Verjetno mu prizadeva več trpljenja kot azil zadnjih let na ameriški ambasadi. Ne verjamem, da je vedel za pogoje, ko je odhajal iz svoje domovine.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MALIH

DRAGEMU OČKU

OČKA MOJ,
V DAR ZA GOD TI DAM
— SRČEK SVOJ.
NIMAM SREBRNIKOV
V ŽEPU SVOJEM
— PESMIC STO, ČE HOČEŠ,
TI ZAPOJEM.
DA DOŽIVEL BI
ŠE MNOGO LET —
ŽELI
IZ VSE DUŠE
SINKO TI!

Dragi otroci! Gornja pesmica mi obuja lepe mladostne spomine. Ne le spomine na očka, ki me je v zahvalo zanjo objel, čim jo je tisto nedeljo navsezgodaj našel v "Mladem Slovencu" — mladinski prilogi dnevnika. Tudi zato mi je pesmica draga, ker je ena mojih prvencev, prav gotovo pa prva, ki je prišla v tisk. Takrat sem imel menda dvanajst let ali tako nekako. Če bi takrat ne začel teden za tednom objavljati svojih sestavkov v "Mladem Slovencu" — bi si danes morda ne upal urejevati MISLI.

Zato: imate svoj kotichek — pišite vanj!

Ste očku voščili za OČETOVSKI DAN? Upam, da niste pozabili. Opišite, kako je bilo! Najboljše spise bom objavil, prvi pa bo dobil nagrado. Do konca septembra mora priti vaše pismo na uredništvo. Boste kaj napisali? Veselo na delo! — Urednik.

Dragi kotichekarji! Danes pa imam veselo novico za naš Otroški kotichek. Rad bi vam povedal, da sta prišli k nam v Sydney dve sestri. Sestra Mirjam je prav slovenska (ker ne zna nič angleško), sestra Ksaverija pa zna že malo angleško, pa še francosko in malo kitajsko (zato ni toliko slovenska). Prav rad pa imam obe in tako tudi drugi otroci. Vsi jih radi obiščemo. Sestra Ksaverija nam da piškote ali bonbone, pa še čaj nam skuha včasih. Medtem ko čakamo, se pa igramo sestro Mirjam, ki nas ima tudi rada.

Želim, da bi se tudi sestre med nami počutile tako kot v eni družini. Zato jim kličem: Dobrodošle!

Lep pozdrav vsem otrokom, ki berejo Kotichek. — **Andrej Kobal, Bass Hill, N.S.W.**

Dragi kotichekarji! Ko pridejo MISLI, hitro pogledam naš Kotichek. Zvečer pa mi ata pomaga brati, saj kak-

DRAGI OTROCI!

Letos 22. junija je na Prahan College of Technology diplomiral med melbournsko slovensko mladino kaj dobro znani STANKO PENCA. Diploma of Business Studies (Accounting) je v njegovem žepu in zdaj si z njo ter pridobljenim znanjem že služi kruh kot računovodja neke paroplovne družbe. Dasi malo pozno, Stanku k prejemu diplome iz srca čestitamo!

Stanko je bil rojen v begunski družini, ki se je najpraj izselila v Argentino. Zato mora za svoj rojstni kraj zapisati: Buenos Aires. Osem let je imel, ko je s starši in sestrico Kristino prišel v Avstralijo. Najprej je hodil v katoliško farno šolo v Kew, nato v St. John's v Hawthorn, maturiral pa je na znani katoliški šoli Marcellin College v Bulleenu. S tem si je odprl vrata za zadnje štiri leta študija in prišel do svojega poklica. Takoj po prihodu v Avstralijo se je vpisal s sestrico tudi v našo Slomškovo šolo, da ne bi pozabil materinega jezika. Pri vseh naših šolskih nastopih je sodeloval. Marsikdo se ga bo še spomnil iz igre "Mačega in pastorka" ali pa "Kekec in Mojca", pa tudi iz raznih naših materinskih praznov.

Stanko je kljub rojstvu na tujem in svojim angleškim šolam še vedno slovenski fant. Ni se odtujil svoji slovenski družini, niti slovenski družbi. Tudi slovenski jezik je pri njem še vedno cenjen in nič slabše mu ne teče kot angleščina. Zato so starši na takega sina lahko upravičeno ponosni. Upajmo, da se bo Stanko tudi v bodoče udeleževal v javnem življenju in delovanju naše narodne izseljenske skupine.

šne besede ne znam prav izgovoriti. V slovensko šolo ne morem hoditi, ker smo predaleč iz mesta. Slovensko pa vseeno nočem pozabiti. Ko bomo šli v Slovenijo na počitnice, bom s staro mamo govorila samo slovensko. Gotovo bo vesela. Včasih ji pišem. Tudi takrat mi pomaga ata in mi popravlja besede. Zato pa še rajši narišem v pismo nekaj rožic, ki stari mami še več povejo kot moje čačke. — **Anamarija Vider, Drouin, Vic.**

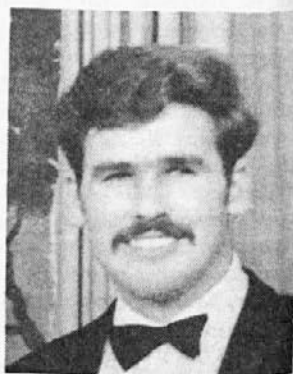

PHOTO STUDIO
VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,
MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.**

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Govorimo slovensko

VAŠ FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

V Veselovem me moti le to, ker sem vajen v avstralski cerkvi, da pride po službi božji duhovnik pred cerkev med ljudi, ko odhajajo. Z marsikaterim se pogovori, marsikatega malo potolaži in izmenja prijazno besedo, da bolj veseli odhajamo domov. Tako se čreda še bolj zaveda svojega pastirja in on nje. Ali ne bi bilo lahko tako tudi pri nas? — Upam, da se s tem nisem nikomur zameril, saj nisem mislil slabo — malo kritike je pa včasih tudi dobro, dokler človek pošteno misli. — Pepče.

Op. ur.: Seveda Vam odkrite besede ne bo nihče zameril. Z ozirom na to, naj bi duhovnik po maši prišel pred cerkev, pa lahko dodam par besed iz lastne izkušnje, ki se od izkušnje sydneyskega patra najbrž nič ne razlikuje. Pri mašah v naših manjših naselbinah je to včasih mogoče, pa še takrat nekateri kar hitro odhite domov. Običajno pa čaka kar čedna vrsta ljudi pri zakristijskih vratih takoj po maši: eden naroča maše, drugi prinese naročnino za MISLI, tretji hoče krstni list, četrti se hoče pomeniti za krst ali poroko, peti bi želel slovensko knjigo itd. Bi lahko še našteval. Včasih mine pol ure ali še več — ljudje pred cerkvijo pa se medtem razidejo. Vsega tega avstralski duhovnik nima, po maši navadno gotovo ne. Naši ljudje pa najraje porabijo priliko, ko se udeležijo slovenske maše, da uredijo tudi te in podobne stvari. Včasih se nam izseljenskim duhovnikom tudi mudi takoj po maši v drugo cerkev, včasih čaka krst ali

poročni par . . . Dragi Pepče, me res zanima, kako bi Vi rešili ta problem, saj na dveh krajih naenkrat pri najboljši volji ni mogoče biti. In brez dvoma je lažje beležiti vse naročeno v zakristiji na mizi, kakor pred cerkvijo na dlani leve roke.

CONCORD, NSW. Prav zelo se moram zahvaliti p. uredniku za članek v junijski številki: Porabski Slovenci. Takoj sem se spomnil na povest Lojza Kozarja: MATERINA RUTA. Bila je med knjigami Mohorjeve iz Celovca in jo gotovo mnogi imate. Jaz sem to povest z zanimanjem kmalu prebral. Le približno sem vedel, kje se povest vrši, imen omenjenih krajev pa nisem prav nič poznal. Ko sem prebral članek v MISLIH, sem sklenil kar najprej mogoče spet brati povest in zraven gledati na zemljepisno karto v MISLIH. Kmalu se mi je posrečilo najti čas za ponovno branje. In sem bral z veliko večjim užitkom. Priporočam še drugim, da naredite tako. Ne bo vam žal. Na dveh skrajnih koncih slovenskega ozemlja imamo rojake pod tujo oblastjo: V Porabju in v Benečiji. Ne izgubimo zanimanja zanje in ljubezni do njih! — **Pepe Metulj.**

CAULFIELD, Vic. — M. Ksaverija je odšla od nas. Tiho kot je prišla, prav tako na tihem nas je tudi zapustila . . . Sicer zadnje dni to ni bila nikaka tajnost več, vendar mnogi izmed nas niso vedeli in morda še danes ne vedo. Pač iz raznih razlogov našo cerkvico v Kew le malokdaj od znotraj vidijo. Tudi

Jaz sem novico prejela le po ovinkih, nisem pa mislila, da bo šlo tako na hitro roko. Moj namen je bil iti še zadnje nedeljo v juliju k slovenski maši in se tam posloviti od naše priljubljene M. Ksaverije ter ji želeči srečno pot in mnogo uspehov na novem domu v Sydneyu. Pa sem zopet po ovinkih zvedela, da nam jo je p. Jenko že sredi tedna odpeljal . . .

Eraga nam m. Ksaverija, vsi Vas bomo pogrešali, najbolj pa naše sestre in otročički, pa tudi naša duhovnika. In seveda tiste žene in matere, ki so se tako rade pogovorile z Vami, Vam zaupale svoje težave, Vi pa ste jih vedno s svojo materinsko ljubeznijo in razumevanjem znali potolažiti. Osvojili ste si naša srca s toplino svoje notranjosti ter vedno nasmejanim obrazom. Zelela bi, da bi tudi Slovencem v Sydneyu prinesli vse to, kar ste razdajali nam, prav posebno pa ljubezni, ki smo jo vsi tako potrebni.

Naj Vam bodo te skromne besede dokaz naše hvalečnosti za ves trud in delo med nami in obenem slovo od — Minke Peršičeve.

BARRACK HEIGHTS, N.S.W. — Bala sem se, da MISLI ne bom v redu prejela, ker smo spremenili naslov, pa se — hvala Bogu — niso nikamor zamešale na pošti. Težko bi jih pogrešali v naši hiši. Z užitkom sem prebrala odlomke Karla Mauserja. Vsaka družina bi se morala zavedati, kaj je njena dolžnost do otrok v tujini. Žal je toliko staršev zanemarilo slovenstvo svojih sinov in hčera . . .

Naš Branko je bil prav vesel, ko ste objavili v listu njegovo križanko. Pravi, da se bo še spravil na delo. Angleška križanka bi mu šla lažje od rok, saj hodi v angleške šole. Vendar ima tudi s slovenskimi križankami dosti veselja (Branku k njegovemu trudu in tudi obljubi samo čestitke! — Op. ur.).

Pismu prilagam izrezek iz časopisa, saj vem, da urednika taka stvar zanima. Sem mislila, da bo kdo drugi kaj poslal, pa se moram sama "pohvaliti". Dne 3. junija je "Illawarra Mercury" objavil poleg članka tudi sliko, na kateri sem jaz in moj nečak Ivan Debeljak. Drugega junija je bil namreč v Wollongou Bake-a-Cake Fair, na katerem smo nastopili tudi Slovenci. Kot vidite, sem dobila prvo nagrado za najboljšo pecivo, naš slovenski "štant" pa je dobil prvo nagrado kot najlepši od vseh. Nastopalo je precej narodnosti. Naše društvo "Planica" se je res postavilo.

Naj se na tem mestu zahvalim Slovencem v Sydneyu, zlasti gospe Košorokovi in gdč. Dušici, za slovenske narodne noše. Narodne noše so naš nastop zelo poživile.

Iskreno pozdravljam vse rojake po širni Avstraliji.

— Ivanka Žabkar.

Vam in "Planici" tudi naše čestitke! — Urednik.

Solarček priteče domov: "Mamica, jaz znam že prav vse. Lahko si ponosna name."

"Ne bodi no tako domišljav", ga pokara mama.

"Res, res! Učiteljica je danes pred vsem razredom rekla, da mene ni mogoče naučiti nobene reči."

VAŽNA OBJAVA NEDRŽAVLJANOM!

NASELJENCI, ki še niste prejeli avstralskega državljanstva, ali veste, kaj je Vaša dolžnost v mesecu SEPTEMBRU? PRIJAVITI SE MORATE pristojnemu emigracijskemu uradu (Office of the Department of Immigration). Formular navadno razpošljejo emigracijski uradi na zadnje naslove nedržavljanov. Če ga iz kakršnega koli vzroka ne dobite, ste se dolžni prijaviti sami. Formular je na razpolago na vseh emigracijskih uradih in tudi na vseh poštih uradih, ki sprejemajo poleg pošte tudi denar (Money Order Post Office). Formular je kaj preprost: napisati morate svoje ime, točen naslov, svoj poklic in če ste poročeni oz. samski. Pazite, da ne zamenjate imena in priimka! Pišite čitljivo, najbolje z velikimi tiskanimi črkami! Formular oddaste brez znamke v poštni nabiralnik.

Tu so naslovi emigracijskih uradov:

SYDNEY: Commonwealth Centre, Chifley Square, Cnr. Phillip and Hunter Streets. (Tel. 20342).

MELBOURNE: Ground Floor, Commonwealth Centre, Cnr. Latrobe and Spring Streets. (Tel. 662-2011).

BRISBANE: Ground Floor, Commonwealth Offices, 224 Adelaide Street. (Tel. 31-0101).

ADELAIDE: Cresco House, 106-110 North Terrace. (Tel. 513681 and 514961).

PERTH: Wapet House, 12-14 St. George's Tce., (Tel. 250521).

HOBART: C.M.L. Building, 54 Argyle Street. (Tel. 343488).

CANBERRA: Barton Offices, and Melbourne Buildings, West Row, City. (Tel. 730412).

DARWIN: Moonta House, Mitchell Street. (Tel. 6781 and 6782).

WOLLONGONG: 86-88 Market Street. (Tel. 299999).

TOWNSVILLE: Hibernian Building, 440 Flinders St., (Tel. 716905 and 716906).

NEWCASTLE: 2-4 Pacific Street. (Tel. 21351).

Prijava enkrat letno je res najmanj, kar sploh more država zahtevati od priseljencev-nedržavljanov. Način prijave je obenem tako preprost, da ni vzroka za opuščanje. Žal so mnogi, ki jim je tudi to odveč, kasneje pa se izgovarjajo na nepoznanje zakonov in jezika.

Pokažimo svojo vestnost v septembrski prijavi! Če se letos še nisi prijavil, stori to čim prej!

REŠITEV KRIZANKE AVGUSTOVE ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. vozek; 7. osemdeset; 8. ropar; 9. citrona; 10. Vikingi; 12. naprava; 15. izdelek; 19. ostanek; 22. Levstik; 23. bedro; 24. računstvo; 25. rutka.

Navpično: 1. varovati; 2. zapik; 3. koren; 4. bencin; 5. odstop; 6. osnova; 11. ivje; 13. rana; 14. anekdota; 16. drvača; 17. letina; 18. kokati; 20. Tabor; 21. nadut.

Pravilno so križanko rešili: Jože Grilj, Vinko Jager, Lidija Čušin, Anton Šajn, Anica Cuderman, sestra Silvestra, Ivanka Študent, Francka Anžin in Angela Lilija.

Žreb je določil nagrado **Lidiji Čušin**.

PHOTO STUDIO

ERIC

267 High St., PRESTON, Vic. 3072

Tel. 480-1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvorazrednih fotografij za:

— POROKE —

— KRSTE —

— RAZNE DRUŽINSKE SVEČANOSTI —

Seveda tudi za reprodukcije in povečave
(črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča

VAŠ DOMAČI FOTOGRAF

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke
V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence,
bonbonjere in ostale poročne potrebščine.

Seveda govorimo slovensko

Odprto tudi ob sobotah in nedeljah

STEBRIČEK

V H O . O R A

P O . E K

A R . T A

N O . O D

I V . L I

K O . O K

S L . L T

L O . O L

O N . N A

K I . A D

Z L . S A

P O M O . O K A T

P O J A V . N H O V O

Namesto pike sredi vsake vrste črk STEBRIČKA bi morala biti črka, s katero se konča leva beseda in obenem začenja desna. Če ti bo uspelo vstaviti namesto vsake pike pravo črko, boš po sredi navzdol dobil — kaj?

Rešitve pošljite uredništvu najkasneje do 30. septembra. Nagrajenca bo določil žreb.

Gospa gre po cesti in zagleda v jarku pijanca, ki se je ravno poskušal zopet postaviti na noge.

“Ubožec! Res bi rada vedela: ali ste revež, ker ga pijete, ali pa pijete, ker ste revež?”

“Jaz pijem, ker sem žejen”, se odreže vinski bratec.

Želite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?

CONTINENTAL

G A L A

RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria

Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2

in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

BERAČEVO MAŠČEVANJE: “Gospa, če mi ne boste ničesar dali, vas bom toplo priporočil svojim tovarišem . . .”

“Da, gospod sodnik, prav tako je, ket sem vam povedala. Mož je bil do mene krut. Pomislite, krožnik je razbil na moji glavi . . .”

“Dovolite, gospa, vprašanje: Ali vas je morda mož po tem dogodku prosil odpuščanja in se skušal z vami spraviti?”

“Ne, gospod sodnik, tega pa ni utegnil. Rešilni voz ga je odpeljal še predno je prišel k zavesti.”

"France, ali veš, zakaj so ribe neme?"

"Kar daj glavo pod vodo in poskusi govoriti, pa boš vedel zakaj!"

Ribničan, ki je po Ljubljani prodajal suho robo, je imel slab dan za kupčijo. Sreča ga prijazen Ljubljančan in mimogrede ogovori: "Kako gre, oča, kako?" — "Slabo, slabo! Kakor kakšnemu bolniku: vsake tri ure po eno žlico . . ." odvrne slabe volje Ribničan.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

"Gospod župnik, ali bi bil greh ogoljufati Žida?"

"Prijatelj, ne delajte si vendar nepotrebnih skrbi! Greh bi že bil, toda takih Židov, ki bi se dali opehariti, na svetu ni."

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE SAMO \$647.40
NA ENO STRAN \$370.00

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB \$682.90

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNISKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

ŽELITE

urediti in lepšati kuhinjo ali kopalnico?
Obrnite se na domače podjetje

MARTIN ADAMIČ

8 Dixon Street, Malvern, Vic. 3144
Telefon: 50-3905

V razprodaji imamo veliko zalogo
keramičnih ploščic vseh vrst po zelo
zmerni ceni.

Priporočamo se za večja ali manjša dela!

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI? Za ZDRAVNIŠKO in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE

(Medical and Hospital Benefits)

in po želji tudi za

ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)

Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbournu morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155

V URADU: RADKO OLIP

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejemo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta
- izpolnujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo

Vsak dan lahko potujete v Jugoslavijo in nazaj za samo: **\$682.90**